minika GO

Sayı 24 Aralık 2018

AYIN KAHRAMANI
DENİZALTI KAŞİFLERİ

Dünyanın Bacası
YANARDAĞLAR

Bilmece, edebiyat, çizgi roman, oyun...
Hepsi seni bekliyor!

7 yaş +

ISSN 2548-026X
KIBRIS FİYATI: 9.50 TL
8 TL

DAHA YEŞİL
DAHA RENKLİ
BİR İSTANBUL

www.agac.istanbul

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ

İSTANBUL AĞAÇ VE PEYZAJ

Yıl: 2 | Sayı: 24 | Aralık 2018

Sahibi: TURKUVAZ HABERLEŞME VE YAYINCILIK ANONİM ŞİRKETİ
Tüzel Kişi Temsilcisi ve Genel Müdür: YASEMİN GEBEŞ

Genel Yayın Yönetmeni: H. SALİH ZENGİN

Yayın Direktörü: ASLIHAN SARP İŞMAN

Yayın Danışmanı: EROL ERDOĞAN, ELÇİN KOYUNCU

Yayın Kurulu: Zeynep KUŞ *(8 yaş)*, Lal ERTÜN *(12 yaş)*, Ertuğrul ALTAY *(9 yaş)*, Hatice Melek ÇİLEK *(11 yaş)*

Editör: SARE TANRIVERDİ
Görsel Yönetmen: SELAHATTİN ÖZDOĞAN

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü ve İnternet Yayın Sorumlusu: ŞEFİK ÇALIK
Genel Müdür Yardımcısı: YONCA ERTÜRK ÖZEREN
Pazarlama Müdürü: FERHAL ŞENCAN
Üretim Takip Müdürü: EYÜP ÇURLU
Pazarlama Uzmanı: ZEYNEP DOĞAN

Reklam Satış Genel Müdür Yrd.: SEMA TEKER
Reklam Satış Koordinatörü: EBRU KAÇAR
Reklam Rezervasyon:
Tel: 0212 354 33 61/63/65 Faks: 0212 354 33 75

Turkuvaz Grubu Hizmetleri Marka ve Pazarlama Grup Başkanı: SİNAN KÖKSAL
Abone Operasyon Müdürü: UFUK KOCAOĞLU
Çağrı Merkezi: 444 88 81
abone@turkuvazabone.com | www.turkuvazabone.com

MinikaGo Dergi @minikagodergi
minikago.dergi
dergi@minikagodergi.com.tr | www.minikagodergi.com.tr

H. Salih Zengin
editor@minikagodergi.com.tr

MERHABA

Sevgili okur!

Ve kış mevsimi başladı. Havalar soğuk, rüzgâr sert ve bembeyaz karlar da neredeyse şehrimize düşmek üzere... Biz ise içinizi ısıtacak bir sayıyla karşınızdayız. Çünkü bu ayın kapak konusunu hepimizin ilgisini çeken yanardağlara ayırdık. Yanardağ nasıl oluşur, neden lav püskürtür, evde nasıl bir yanardağ yaparız gibi birçok ilginç konuyu ele alan dergimizle yolculuğumuzu sürdürüyoruz.

Bu ay kapak konumuza uygun olarak bir sürü hediye fışkıracak dergimizin içinden. Tam beş özel hediye ile sevincinizi katlamak istedik.

İlk hediyemiz dünyadaki bilinen yanardağları tanıtan bilgi kartları. 18 karttan oluşan bilgi kartları ile hem öğrenecek hem de koleksiyonunuzu zenginleştireceksiniz.

Bilmece-bulmaca meraklısı arkadaşlarımız, bu ay yanardağların ve lavların arasında sorularımızı çözerken daha da terleyecekler. 16 sayfalık ekimizle harika vakitler geçireceksiniz.

"Dağdaki Fil" isimli mini masal kitabımız da koleksiyonunuza katılan son halka ve zevkle okuyacaksınız.

Veee... Önceki sayılarda hediye ettiğimiz ama kaçıran okurlarımızı sevindirecek iki mini masal kitabını daha bu ayın sürpriz hediyesi olarak dergi paketimizin içinde bulacaksınız.

Türkiye'nin en iyi yazar ve çizer kadrosunun katılımıyla ve zengin bir içerikle hazırlanan minikaGO dergisi, önümüzdeki ay ikinci yılına merhaba diyecek. Yeni sürprizlere hazır olun!

Gelecek ay görüşmek üzere...

Kapak illüstrasyonu: **Berk Öztürk**

TURKUVAZ MEDYA GRUBU

Yazışma Adresi: Barbaros Bulvarı Cam Han No: 153 Balmumcu 34349, Beşiktaş / İstanbul.
Santral Telefon: (0212) 354 30 00 **Turkuvaz Dergi:** (0212) 326 33 34 **Faks:** (0212) 354 47 40 **Yayın Türü:** Yaygın Süreli
Yönetim Yeri: Barbaros Bulvarı, Cam Han, No: 153, Beşiktaş/ İstanbul **Dağıtım:** Turkuvaz Dağıtım Pazarlama A.Ş.
Yayımcı: TURKUVAZ HABERLEŞME VE YAYINCILIK ANONİM ŞİRKETİ **Matbaa Genel Müdürü:** MEHMET KAMİLOĞLU
Basımcı: TURKUVAZ HABERLEŞME VE YAYINCILIK ANONİM ŞİRKETİ **Basıldığı Yer:** Akpınar Mah. Hasan Basri Cad. No: 4, Sancaktepe-İstanbul.
Tel: (0216) 585 90 00 **Dergi İşletme Müdürü:** Hakan Demirci

FIPP the network for global media üyesidir.

Bu dergi basın meslek ilkelerine uymayı taahhüt eder. Yazı ve fotoğrafların tüm hakları MinikaGO dergisine, yayımlanan ilanların sorumluluğu ilan sahiplerine aittir.

YANARDAĞ NEDİR, NASIL OLUŞUR?

16

Aralık 2018

5> HAKLARIM VAR
6> MİNİKAGO EKRANI
8> İYİ HABERLER
10> AYIN TAKVİMİ
11> KAPAK KONUSU
12> UÇAN VOSVOS
16> YANARDAĞ NEDİR?
18> KISA YANARDAĞ TURU
19> EVDE YANARDAĞ PATLAMASI
20> YANARDAĞLAR NE YAPMIŞ?
22> TUHAF BİLGİLER
23> MASAL
26> TOSTLU TEST
28> ÇOK ŞAŞIRDIM
30> MIRILDANAN ÇOCUK
31> ÇİZGİLİ TARİH
34> KODLAMA
35> GÜVENLİ İNTERNET
36> ŞAŞIRTICI HAYVANLAR
38> GEZGİN SEZGİN
40> BEN OLSAM
42> NEŞELİ MİKROFON
44> BENİM KİTAPLIĞIM
46> YAPTIM OLDU
48> HAYDİ MUTFAĞA
49> YILDIZLI ŞEMSİYE
50> ŞİİR

MASAL 23

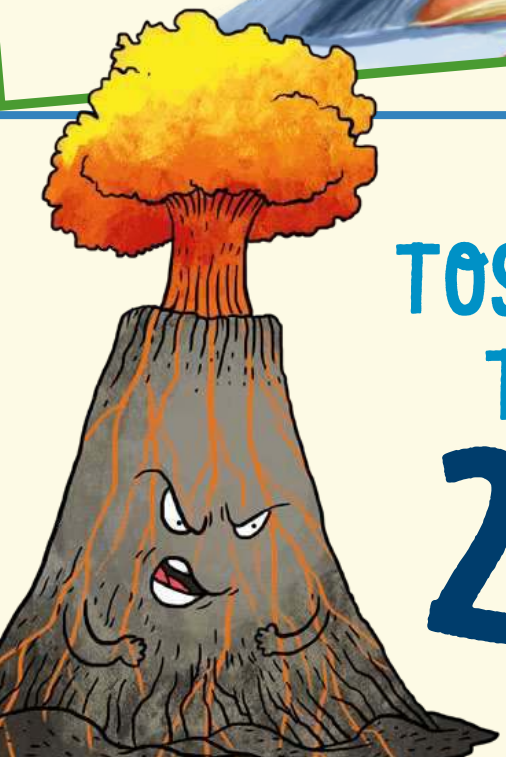

TOSTLU TEST 26

ŞAŞIRTICI HAYVANLAR 36

Düşünce, Vicdan ve Din Özgürlüğüm Var!

14. madde

★ Taraf Devletler, çocuğun düşünce, vicdan ve din özgürlükleri hakkına saygı gösterirler.

★ Taraf Devletler, ana-babanın ve gerekiyorsa yasal vasilerin; çocuğun yeteneklerinin gelişmesiyle bağdaşır biçimde haklarının kullanılmasında çocuğa yol gösterme konusundaki hak ve ödevlerine, saygı gösterirler.

★ Bir kimsenin dinini ve inançlarını açıklama özgürlüğü kanunla öngörülmek ve gerekli olmak kaydıyla yalnızca kamu güvenliği, düzeni, sağlık ya da ahlâki ya da başkalarının temel hakları ve özgürlüklerini korumak gibi amaçlarla sınırlandırılabilir.

Resimleyen: **Nur Dombaycı**

★ *Çocuk Haklarına Dair Sözleşme'nin 14. maddesidir. 20 Kasım 1989 tarihinde onaylanan bu sözleşmeyi Türkiye, 1990 yılında imzaladı.*

Hazırlayan: Özge Sayraç Mutlu

DENİZALTI KAŞİFLERİ
her gün 11.00 ve 21.00'de
minikaGO ekranlarında...

Denizin Altında Nefes Kesen Macera

Will, Kaiko, Fontaine ve Antaeus'dan oluşan araştırmacı ailemiz, deniz altının gizemli dünyasını keşfe çıkıyor. Anne Will ve baba Kaiko, çocuklarına tüm bildiklerini aktarıyor ve onların ufuklarının açılmasına yardımcı oluyor. Karşılaştıkları zorlukları zekâ ve icatlarıyla hemen çözüyorlar. Tecrübeli birer bilim insanı olan Will ve Kaiko, çocuklarının yenilikçi ve farklı bakış açısı kazanmalarını da sağlıyor. Nekton Ailesi, kimi zaman derinliklerdeki bir bilinmeyeni ortaya çıkarırken kimi zaman da başı dertte olan birine yardım ediyor. Heyecan dolu bu çizgi filmi kaçırmayın!

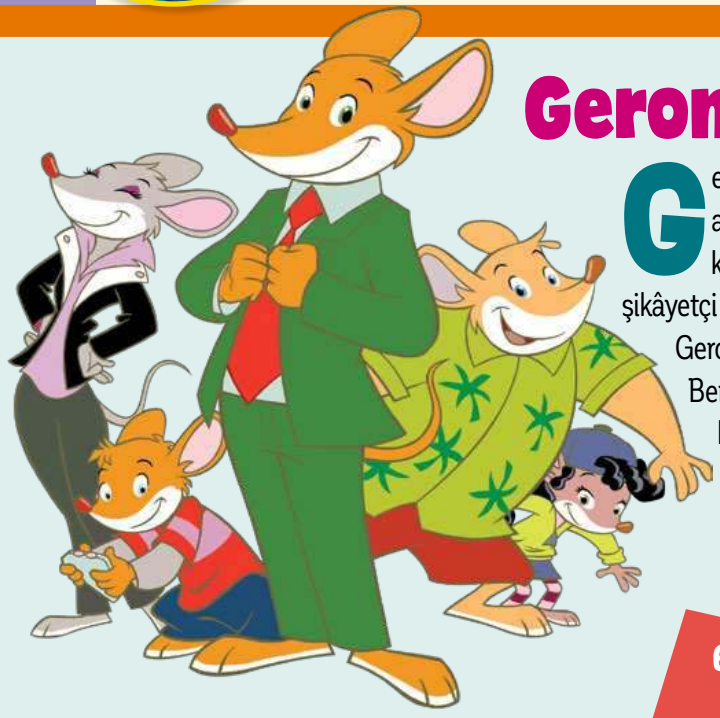

Geronimo'da Yeni Maceralar

Geronimo'nun gizemli olayları çekmekte adeta üzerine yok. Meraklı ve araştırmacı kişiliğiyle hiçbir haberi kaçırmayan Geronimo Stilton, kendisini her an ilginç bir olayın tam ortasında buluyor. Bundan şikâyetçi mi? Elbette hayır. Ünlü ve fazlasıyla yetenekli bir gazeteci olan Geronimo Stilton, dedesinden devraldığı Rodent gazetesinde yeğeni Benjamin, kız kardeşi Thea ve kuzeni Trap ile birlikte gizemli olayların ve haberlerin peşinden gidiyor. Zekâsı ve gözlem yeteneğiyle olayları hızlıca çözen Geronimo, şimdi yepyeni maceralarıyla geliyor. Yeni sezon bölümlerinde gizemli olaylar hiç bitmiyor!

GERONIMO STILTON
her gün 10.30, 15.00 ve 18.00'de minikaGO ekranlarında...

İSTANBUL MUHAFIZLARI GÖREV BAŞINA!

İSTANBUL MUHAFIZLARI
her gün
09.30, 14.30 ve 19.00'da
minikaGO ekranlarında...

Mehmet, Zeynep, Ali ve Elif asırlık Çınar Ağacı'yla birlikte İstanbul'u, Gürgen ve Azmi'den korumak için tüm güçleriyle mücadeleye devam ediyor.

Paten kaymak için çınarın altında sözleşen çocuklar, Ali'nin durumu buz pateni sanmasıyla biraz eğleniyorlar. Ali bu duruma biraz bozulsa da arkadaşlarını izleyerek onlara katılıyor. Bu sırada Gürgen her zamanki gibi kötü planlar peşinde. Okul gezisi sırasında kafasını Şerefiye Sarnıcı'nın sütunlarına çarpan Gürgen, kendince sarnıcı cezalandırıp buzlarla kaplıyor. Böylece ziyaret edilmesine engel oluyor.

Çınar Ağacı ve bizim çocuklar, buna izin verirler mi? Elbette hayır. Çocuklar oraya vardıklarında etraf buzlarla kaplanmıştı bile. Ancak Ali'nin paten olayını yanlış anlamasıyla Gürgen ve Azmi'nin planları suya düşer. Nasıl mı? Devamı minikaGO'da!

minikaGO, aralık ayında eğlence dolu

06.00	Sonic Boom	11.30	Sherlock Yack	17.30	Littlest Pet Shop	23.00	Ben ve Robotum
06.30	Ben ve Robotum	12.00	Koyun Shaun	18.00	Geronimo Stilton	23.30	Koyun Shaun
07.00	Rescue Bots	12.30	Littlest Pet Shop	18.30	Maceracı Yüzgeçler	00.00	Thunderbirds Are Go
07.30	Tobot	13.00	Artzooka	18.45	Alpman	00.30	İstanbul Muhafızları
08.00	Kratt Kardeşler	13.30	Oscar Çöllerde	19.00	İstanbul Muhafızları	00.45	Alpman
08.30	My Little Pony	14.00	Alpman	19.30	Thunderbirds Are Go	01.00	Keloğlan
09.00	Maceracı Yüzgeçler	14.30	İstanbul Muhafızları	20.00	Victory Kick off	02.00	Harika İşler Takımı
09.15	Alpman	15.00	Geronimo Stilton	20.30	Oscar Çöllerde	03.00	Keloğlan
09.30	İstanbul Muhafızları	15.30	Rescue Bots	21.00	Denizaltı Kaşifleri	04.00	Harika İşler Takımı
10.00	Littlest Pet Shop	16.00	Sherlock Yack	21.30	Kratt Kardeşler	05.00	Afiyet Olsun Dünya
10.30	Geronimo Stilton	16.30	My Little Pony	22.00	Artzooka	05.30	Dede Korkut Hikayeleri
11.00	Denizaltı Kaşifleri	17.00	Tobot	22.30	Sonic Boom		

ÇOCUKLARIN İSTANBUL'U

İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nin ortaklığıyla Kültür A.Ş. ve İstanbul İl Millî Eğitim Müdürlüğü tarafından çocuk ve genç yazarlara yönelik hikâye ve şiir yarışması düzenleniyor. "Ben İstanbul Olsaydım" temasıyla düzenlenen yarışmaya başvurular 29 Kasım 2018 - 8 Şubat 2019 tarihleri arasında yapılabilecek. Bu yıl 6'ncısı düzenlenen Çocuk Yazarlar Hikâye Yarışması'na, ortaokul öğrencileri katılabilecek. Öğrenciler başvurularını okul müdürlükleri üzerinden yapacak. Ödül alan eserlerin kitaplaştırılacağı yarışmanın ödül töreni ise nisanda gerçekleştirilecek. Dereceye giren öğrencilere uzman eğitimciler tarafından yazarlık atölyesinde çeşitli eğitimler verilecek.

Beyaz Ağaç Serçesi Ankara'da

Ankara'daki Altınpark, bir senedir beyaz renkli ağaç serçesine ev sahipliği yapıyor. Bu serçeye, doğada ender rastlanıyor. Serçe, gözleri ve kanadının bir bölümündeki renklenmeden dolayı "kısmi **albino**" olarak da adlandırılıyor. Yaban hayatı uzmanı ve kuş gözlemcisi Emin Yoğurtçuoğlu tarafından ilk kez geçen yıl fotoğraflanan serçe, bu yıl da Altınpark'taki ağaç dallarında, yanından ayrılmayan normal görünümlü eşi ve diğer serçelerle görüntülendi. Serçeyi birkaç fotoğrafçı arkadaşıyla fotoğrafladıklarını ifade eden Yoğurtçuoğlu, "Onun yanından hiç ayrılmayan normal görünümlü bir eşi var. Geçen seneden beri beraberler" diyor. Kendine dikkat et güzel serçe!

Emin Yoğurtçuoğlu

Çevre Dostu Çocuklar

İstanbul'un Başakşehir ilçesindeki Ahmet Kabaklı İlkokulu öğrencileri, önemli bir proje başlattı. "Kendi Doğanı Kendin Koru, Plastikten Uzak Kal" sloganıyla başlayan proje 7 Kasım'da Başakşehir'de düzenlenen yürüyüşle halka duyuruldu. Doğayı korumak için plastik kullanımına dikkat çeken çocuklar, proje kapsamında bez çantalar ve kostümler hazırladı. Ayrıca gösteri ve sunumlar da yaptılar. Okul müdürü Zeki Borcekli'nin düzenlediği anlamlı yürüyüşe İlçe Kaymakamı Sn. Kazım Tekin, Belediye Başkanı Yasin Kartoğlu ve Millî Eğitim Müdürü Ramazan Yılmaz ile veliler de destek verdi

Salda Gölü'nde Dünya Rekoru

Millî sporcu Şahika Ercümen, tatlı suda dünya kadınlar serbest dalış rekorunu kırmak için Burdur'un Yeşilova ilçesindeki Salda Gölü'nde dalış yaptı. Göle botla açılan millî yüzücü, sudaki hazırlıklarının ardından 184 metre derinliğiyle Türkiye'nin en derin göllerinden olan Salda'da, tek nefeste tüpsüz ve paletsiz daldı. Ercümen, ekim ayında 1 dakika 58 saniyede 65 metreye dalarak, dünya rekorunun sahibi oldu. Suda Türk bayrağı açarak rekorunun sevincini yaşadı.

KÜLTÜR SANAT TURU

İstanbul'un Kağıthane ilçesinde bulunan Boulderhane'de 6-15 yaş aralığındaki çocukların katılabileceği tırmanış eğitimi aralık ayında da yapılacak. *boulderhane.net* adresinden detaylı bilgi alınabilir.

Eskişehir Kitap Fuarı, 11-16 Aralık tarihlerinde Eskişehir Ticaret Odası TÜYAP Fuar Merkezi'nde gerçekleştirilecek. Detaylı bilgiye *tuyapeskisehirkitapfuari.com* adresinden ulaşılabilir.

Sağlıklı Büyüyen Çocuk Kongresi, 13-15 Aralık tarihlerinde İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi Merkezi Konferans Salonu'nda yapılacak. Kongrede dokuz farklı kurs da yer alıyor.

CNR Mersin Kitap Fuarı, 24 Kasım-2 Aralık tarihlerinde Yenişehir Fuar Merkezi'nde dördüncü kez düzenlenecek. Fuar, her gün 09.30-20.00 saatleri arasında ziyaret edilebilecek.

Bebek, Çocuk, Eğitim ve Kırtasiye Fuarı, 13- 16 Aralık tarihleri arasında Bursa Merinos Atatürk Kongre ve Kültür Merkezi yapılacak. Detaylı bilgilere *bubexfuari.com* adresinden ulaşılabilir.

Hediyelik Eşya Festivali, 1-20 Aralık tarihlerinde İstanbul'da Beyoğlu Belediyesi tarafından Taksim Festival Alanı'nda düzenlenecek.

Hazırlayan: **Sühâ Yıldız**

Hulahop Çevirmek Yasak (mı?)

Belinizde hulahop çevirmeyi sever misiniz? Oldukça eğlenceli değil mi? Peki birileri "Hulahop çevirmek yasak" dese çok şaşırırdınız, öyle değil mi? Şaşırabilirsiniz çünkü bundan 60 yıl önce, 7 Aralık 1958'te hükümet tarafından İstanbul'da hulahop çevirmek gerçekten yasaklanmış. Bu yasak kararının niye alındığı bilinmiyor. O günün gazete haberlerine baktığımızda da yasağın sebebine yer verilmediğini görüyoruz. Ama tahminler Ankara'da yaşayan genç bir Amerikalı kızın hulahop çevirirken ölmüş olması. Fakat yasak Ankara'da değil, İstanbul'da uygulanmış. İlginç değil mi?

Şebi Arus Töreni

Türbesi Konya'da bulunan Mevlana Celaleddin-i Rumi, vefatının 745'inci yılında yine törenlerle anılacak. Tüm dünyanın yakından tanıdığı Hz. Mevlana 17 Aralık 1273 tarihinde vefat etmiş ve ölüm gününe Allah'a kavuşması nedeniyle "düğün gecesi" manasına gelen "Şebi Arus" ismi verilmişti. Tüm dünyayı fikirleri ve sözleriyle etkileyen bilge kişi, her yıl olduğu gibi Konya'da bir hafta süren etkinliklerle anılacak.

UNICEF'in Kuruluşu

190 ülkede faaliyet gösteren çocuk hakları savunucusu Birleşmiş Milletler Çocuklara Yardım Fonu (UNICEF), 11 Aralık 1946 tarihinde kuruldu. Kuruluş, BM tarafından 1989 yılında onaylanan Çocuk Haklarına Dair Sözleşme doğrultusunda uluslararası topluluğun çocuklara verilen sözleri yerine getirmesi için çaba gösteriyor. Kuruluşun çalışmalarının büyük bir kısmı, dünyanın en yoksul bölgelerinde ve özellikle de acil durumlarda çocukların temel ihtiyaçlarının karşılanmasıyla ilgili. UNICEF Türkiye Millî Komitesi ise 1956'dan beri faaliyette.

Millî Şairimizin Vefatı

İstiklal Marşımızın şairi Mehmet Akif Ersoy, 27 Aralık 1936 tarihinde Beyoğlu'ndaki Mısır Apartmanı'nda kaldığı dairede hayatını kaybetmişti. Cenaze namazına onu seven binlerce genç ve dostları katıldı. Akif'in cenaze namazı için herhangi bir resmî bir tören hazırlanmamıştı. Cenazeye resmî kişilerden ve kuruluşlardan katılan hiç kimse olmasa da sevenleri ve binlerce üniversite öğrencisi onu son yolculuğunda el üstünde Edirnekapı Mezarlığı'na kadar taşıdı.

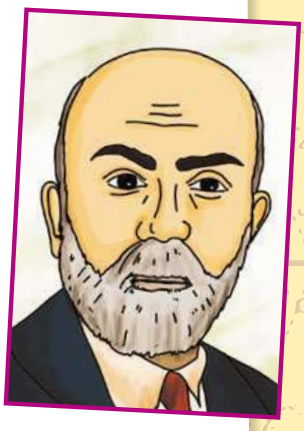

Bu Ay Başka Neler Olacak?

- **3 Aralık:** Dünya Engelliler Günü
- **3-9 Aralık:** Vakıflar Haftası
- **4 Aralık:** Dünya Madenciler Günü
- **5 Aralık:** Dünya Gönüllüler Günü, Dünya Toprak Günü ve Dünya Kadın Hakları Günü
- **7 Aralık:** Dünya Sivil Havacılık Günü
- **10 Aralık:** Dünya İnsan Hakları Günü
- **11 Aralık:** Dünya Dağ Günü
- **12-18 Aralık:** Tutum, Yatırım ve Türk Malları Haftası
- **20 Aralık:** Uluslararası İnsanî Dayanışma Günü

Yazan: **H. Salih Zengin**
Resimleyen: **Betül Akzambaklar**

Bir Yere Doğru...

Her şey, bir yere doğru akar ya da yükselir. Irmaklar denize doğru yol bulur, ağaçlar göğe doğru. Bir dağ, bir çiçek, bir tırtıl, bir harf gider nereye doğru?

Toprağa ekilmiş bir tohum, bakarsın bir sabah filizlenivermiş birden... Küçücük bir şey, kocaman olmuş sana bakar. Ve bir zaman sonra aniden tüm yükünü bir çiçek olarak patlatıverir yüzüne doğru.

Bir kozanın içinde bekleyen tırtıl, zamanı gelince kendini baharın güneşine atar özlemle. Ve sonra bembeyaz kanatlarıyla uçup gider çiçeğe doğru.

Diktiğin bir fidan geceler boyu, gündüzler boyu büyütür adımlarını. Bahar gelir tomurcuklanıverir ansızın dalları. Yemyeşil bir giysiye bürünür ve karışır yaprakları kuşlara doğru...

Her yerden geçerek her şeyi toplamış bir bulut, zamanı gelince bırakır kar veya yağmurdan oluşan yükünü dağlara, ağaçlara, toprağa doğru.

Bir dağ nasıl biriktirdiyse yükünü dumanlar çıkarır önce. Sonra birden kızmışçasına püskürtür içindeki lavları göğe doğru.

Elinde tuttuğun bu dergi, harflerden kelimelere, kelimelerden cümlelere yol bulur, cümleler sayfalar dolusu bir maceraya dökülür. Ve her ay zamanı gelince usulca gülümser sana doğru.

UÇAN VOSVOS

ÜŞÜYEN TİLKİ

YAZAN: MEVLÂNA İDRİS RESİMLEYEN: EREN DEDELEROĞLU

NE KADAR SICAK OLMASINI İSTERSİNİZ?
SINIR YOK, KEMİKLERİMİZ ISINSIN.
ANLAŞILDI TAMAM, SIKI TUTUNUN!
NE OLUYOR, NEREYE GİDİYORUZ?
ÇOCUKKEN GİTTİĞİM BİR YER VARDI. HİSLERİMLE SİZİ ORAYA GÖTÜRECEĞİM.
AMAN HİSLERİNE DİKKAT ET, KUTUPLARA VARMAYALIM.
MERAK ETME, HİSLERİM SAPASAĞLAM.
AMA SENİN KÜRKÜN VAR YANİ, ONUN İÇİN SÖYLEDİM.
KÜRKÜME LAF ATMA LÜTFEN, O OLMASA DONARDIM.

ÇOK MERAK ETTİM, ACABA TAVŞAN KARDEŞ BİZİ NEREYE GÖTÜRECEK?
BEN ONA GÜVENİYORUM. KESİNLİKLE SICAK BİR YERE GÖTÜRECEK. ÇİMLERE YAYILACAĞIZ, GÜZEL OTLAR YİYECEĞİZ. UFFF AĞZIM SULANDI.
SORMA GİTSİN, BEN DE HEYECANLANDIM.
EKRANA BAKILIRSA TUHAF BİR YÜKSEKLİĞE DOĞRU GİDİYORUZ.
TUHAF OLAN NE, ANLAMADIM.
ŞEY, GALİBA...
SÖYLESENE DOSTUM, GALİBA NE?
EVET, BEN DE MERAK ETTİM.

KALKIN BEYLER, TAVŞAN BİZE BİR SÜRPRİZ YAPTI. BİR YANARDAĞA YAKLAŞIYORUZ!
BİR YANARDAĞ MI?! BAK İŞTE BU MÜTHİŞ.
HEY, HAYATIMDA İLK DEFA BİR YANARDAĞ GÖRECEĞİM, UMARIM YANMAM.
EVET DİKKAT ETSEK İYİ OLACAK, ÇÜNKÜ BURASI AKTİF BİR YANARDAĞ!

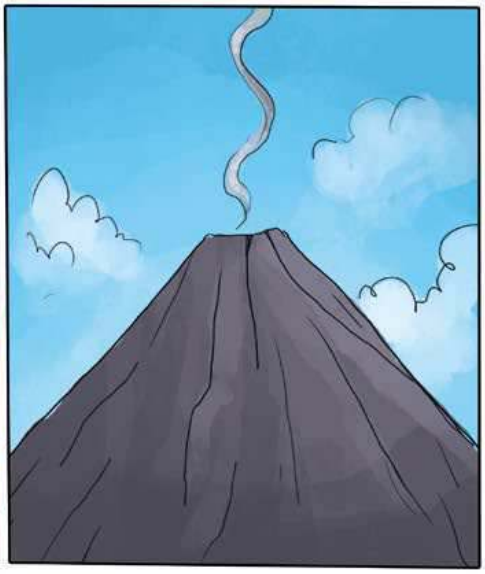

VAY CANINA! AŞAĞIDA BİR YANARDAĞ GÖRÜYORUM.
EVET! ATEŞ PÜSKÜRÜYOR, ŞİMDİDEN ISINDIM VALLA.
SÖYLEMİŞTİM SİZE.
MÜTHİŞ BİR GÖRÜNTÜ DOĞRUSU.
OT DEĞİL DE ET YESEYDİK BURADA ACAYİP MANGAL YAPARDIK, DEĞİL Mİ AMA?
SAÇMALAMAYALIM! MANGAL YAPARKEN SEN İÇİNE DÜŞERSEN İKİ SANİYEDE KEBAP OLURSUN.
DOĞRU. BU ARADA DİKKAT EDİN, ISI ARABAMIZA ZARAR VERMESİN.
MERAK ETMEYİN BU MESELE HEP AKLIMDA. ARADAKİ MESAFEYİ KORUYORUM.
BİRAZ...
DAĞ BİRAZ ÖFKELENMİŞ GALİBA.
AŞAĞISI CEHENNEM GİBİ KAYNIYOR.
BAKIN ÇOK AŞAĞILARDA BİR TİLKİ VAR, GÖRÜYOR MUSUNUZ?
BİR DERDİ VAR SANKİ TİLKİNİN, HEMEN BAKALIM.
HEDEF TİLKİİİİ!
İYİ Kİ GELDİNİZ. HASTAYIM BEN, BURAYA HİSLERİMLE GELDİM.
NEYİN VAR TİLKİ KARDEŞ, BİRAZ HÂLSİZ GÖRÜNÜYORSUN?
SITMA OLMUŞUM, ÜŞÜYORUM.
TAM YERİNE GELMİŞSİN ISINMAK İÇİN AMA ISINMAK YETMEZ, İLAÇ DA ALMALISIN.
ECZA DOLABIMIZDA SITMA HAPI OLACAKTI. ÖNCE ONU YUTSUN SONRA DA BİRAZ ISINDIRALIM TİLKİMİZİ.
HEMEN HAPI GETİR.

GEL BAKALIM TİLKİ KARDEŞ, ŞİMDİ DE SENİ YUKARIDA BİRAZ ISITALIM.
AMAN SIKI TUTUN HALATLARIN UÇLARINI!
VALLA BİR DÜŞÜRÜRSEK... DÜŞÜNEMİYORUM BİLE, AMAN AMAN.
MERAK ETMEYİN ÇOK SIKI TUTUYORUZ, BİRAZ DAHA YAKLAŞTIRALIM.
VALLA KEMİKLERİM ISINDI, TİTREMEM GEÇTİ. AY ÇOK YAŞAYIN SİZ!
YETERLİ Mİ, ÇEKELİM Mİ?
EVET, YETERLİ ÇEKELİM TİLKİMİZİ.
HEPİNİZE ÇOK TEŞEKKÜR EDERİM. BANA YANARDAĞ TEDAVİSİ YAPTIRACAĞINIZ HİÇ AKLIMA GELMEZDİ DOĞRUSU.
BİZİM AKLIMIZA DA GELMEZDİ BÖYLE BİR ŞEY, OLAYLAR ANİDEN GELİŞTİ.
BÖYLE BİR ŞEY YANARDAĞIN AKLINA DA GELMEZDİ. SİZİ EVİNİZE BIRAKALIM TİLKİ KARDEŞ.
ÇOK SEVİNİRİM BUNA, SİZE ÇAY YAPARIM.
ÇOK TEŞEKKÜR. SEN TAM İYİLEŞ, BİZ SANA GELİRİZ ÇAY İÇMEYE.
İŞTE EVİM ŞURASI, YUVAM MEŞE AĞACININ DİBİNDE.
NEYDİ NEYDİ NEYDİİİİ ÜŞÜYEN BİR TİLKİYDİİİİ HAPI YUTTU YUTTULULU VE ISINIP KURTULDULULU

Yanardağ Nedir, Nasıl Oluşur?

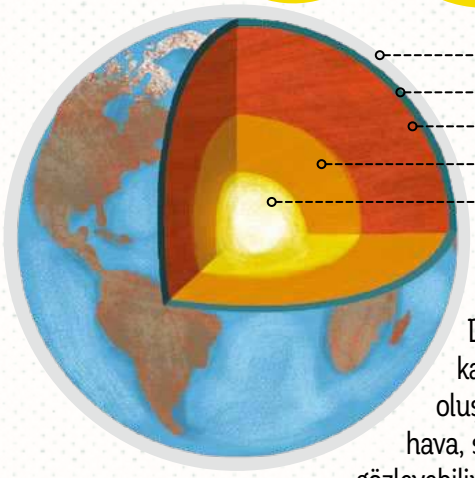

Dünya, çeşitli katmanlardan oluşuyor. Bunlardan hava, su ve taş küreyi gözleyebiliyoruz. Hava küre, dünyamızı saran gaz tabakası; su küre, okyanus, deniz ve göller; taş küre de yer kabuğundan oluşuyor. Ateş küre ile ağır küre ise gözlenemeyen katmanlar... Ağır kürenin kalınlığı yaklaşık 3 bin 400, ateş kürenin ise 3 bin kilometre.

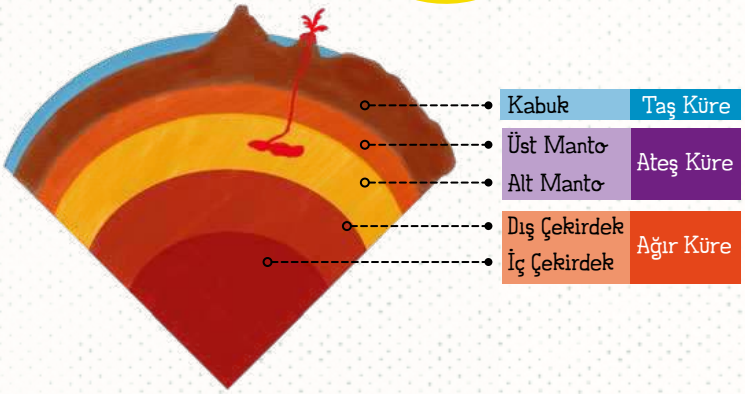

Dünyanın merkezi olan çekirdek, en ağır ve en sıcak katman. Yani evdeki fırında bir böreğin piştiği sıcaklıktan neredeyse 30 kat daha fazla. Çok sıcak olsa da basınçtan dolayı buradaki maddeler katı; mantoda ise sıvı hâlde. Bu sıvıya magma deniyor. Yani yer kabuğundaki çatlaklardan sızıp, yanardağların ağızlarından çıkan kızgın lavlar bu katmandan geliyor. Oldukça uzun bir yolculuk değil mi?

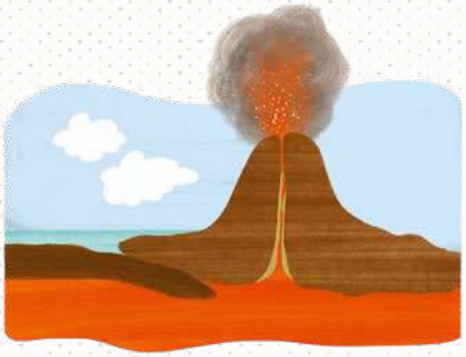

Yanardağların oluşumunda hareket hâlindeki kıtasal ve okyanusal kabuk etkili. Örneğin bu örnekte okyanusal kabuk daha ağır olduğu için, yer kabuğunun altına giriyor. Mantoda sıkışan magma, yer kabuğundaki çatlaklardan çıkıp yanardağları oluşturuyor. İki okyanusal kabuk birbirinden ayrılırken de arada oluşan boşluktan magma çıkabilir.

Bazı yüksek yanardağlar şöyle oluşuyor: Her patlamada etrafa yayınlan lavlar zamanla soğuyor. Tekrar bir patlama oluyor. Yine soğuyor. Yani yukarıdaki şekildeki gibi gittikçe yükseliyorlar.

Yanardağlarla yani volkanlarla ilgili araştırma yapan bilim insanlarına volkanolog deniyor. Sıcağa dayanıklı özel kıyafetleri var. Biri elindeki çengel ile parça toplarken diğeri uçangöz (dron) ile görüntü kaydı alıyor. Ayrıca yanardağdaki gaz çıkışını ve titreşim hareketlerini gözlüyor.

Magma bazen yer kabuğundan dışarı çıkamaz ve buradaki gibi şekiller oluşturur.

Biri size, "Dünya bize kızdığı için yanardağlar patlıyor. Dünyanın sivilcesi yanardağlardır. Dünyanın içinden ketçap çıkıyor" gibi cümleler söylerse sakın inanmayın. Çünkü muhtemelen sizi kandırmaya çalışıyordur. Böyle şakacı insanlara karşı her zaman hazırlıklı olmak lazım. Ve işte yanardağlardan başlıyoruz.

Yazan: **Sare Tanrıverdi** Resimleyen: **Esra İlter Demirbilek**

Kül Bulutu: Volkanik kül; çok çok küçük yapıdaki kayaç, mineral ile lavın bir anda soğumasıyla meydana gelen volkanik camdan oluşur. Şiddetli patlamalarda bu küller bulutlaşır.

Kül Bulutu

Kayaç Parçaları: Sıkışan gazlardan ya da patlamanın şiddetiyle erimeden yeryüzüne fırlayan kayaçlardır.

Kayaç Parçaları

Krater (Ağız)

Krater (Ağız): Lavların püskürdüğü yere yanardağ ağzı denir. Bu ağızları çevreleyen derin çukurun adı ise krater.

Lav

Lav: Yeryüzüne çıkan magmadır.

Baca

Volkan Bombası

Volkan Bombası: Püsküren lavın havada dönerek soğumasıyla oluşur.

Baca: Magma odasından yeryüzüne doğru ulaşan çatlaklara denir. Bazı çatlaklar yeryüzüne kadar uzamayabilir.

Lakolit

Magma Odası

KISA YANARDAĞ TURU

Yazan: **Sahra Kulemir**

Volkanolojinin en önemli amaçlarından biri, aktif yanardağların ne zaman püskürteceğini bulmak. Şimdi sizi en önemli volkanologlardan biri olan David Johnston ile tanıştıralım. Amerika'daki St. Helens isimli yanardağ 1850'li yıllardan beri püskürmüyormuş. Ama Johnston, 1980 yılında gözlemleri sonucu yanardağda üst üste yer sarsıntıları olduğunu tespit etmiş. Orada yaşayan insanların başka yerlere taşınmasını sağlamış ve... Aynı yıl büyük bir şiddetle yanardağ gerçekten de patlamış. Etrafa lavlar akmış, kayaçlar fırlamış, zehirli gazlar püskürmüş. Aktif yanardağ eteklerine yaklaşmanın ne kadar tehlikeli olduğunu bildiği hâlde eteklere tırmanan Johnston, bu patlama olduğunda maalesef hayatını kaybetmiş.

Fotoğrafta gördüğünüz canlının adı maleo kuşu. Endonezya'nın Sulawesi Adası'nda yaşıyor. Adadaki volkanik kumlara yumurtalarını gömüyor ve **kuluçka**ya yatmıyor. Çünkü kumlar, kuluçka dönemi için yeterince sıcak.

İtalya'nın Sicilya kentinde aktif bir yanardağ olan Etna, geçtiğimiz yıl uzay robotlarının çalışma alanı oldu. Yanardağın ıssız yüzeyi, kuru ve rüzgârlı iklimi, robotların adım çalışmaları yapmaları için uygun bir alan.

Mauna Kea'yı daha önce duydunuz mu? Bilinenin aksine dünyanın en yüksek dağı 8 bin 848 metreyle Everest değil, Mauna Kea. Volkanik bir dağ olan Mauna Kea'nın yüksekliği toplamda 10 bin 100 metre. Dağın 4 bin 207 metrelik kısmı su üzerinde.

Mauna Kea'nın kraterl

Yanardağ patlamalarından sonra ortaya çıkan kül bulutları, hava trafiğini de olumsuz etkiliyor. İzlanda'daki Eyjafjallajökull yanardağı 2010 yılında patladığında günlerce uçuşlar iptal edilmişti. Kuzey Avrupa'daki bazı ülkeler hava sahalarını trafiğe kapatmıştı. Endonezya'da da sık patlamalardan dolayı hava trafiği aksayabiliyor.

Evde Yanardağ Patlaması

Resimleyen: **Esra İlter Demirbilek**

Malzemeler:
- ❑ Orta boy tepsi ya da kalın karton
- ❑ Makas
- ❑ Yarım litrelik plastik şişe
- ❑ Beyaz tutkal
- ❑ Kâse
- ❑ Su
- ❑ Gazete
- ❑ Boya ve fırça
- ❑ Sıvı deterjan
- ❑ Çöp şiş
- ❑ Huni
- ❑ Karbonat
- ❑ Kırmızı gıda boyası
- ❑ Sirke

Tepsiye ya da kartona şişeyi dibinden sabitleyin. Gazeteden küçük toplar yapın ve koni oluşturacak şekilde şişenin etrafına yapıştırın. Kâsede tutkalla suyu iyice karıştırın. Gazeteden şeritler kesin. Tutkala batırdıktan sonra topların üzerine şekildeki gibi yapıştırın. Her tarafı kaplayınca kurumaya bırakın.

Kuruduktan sonra istediğiniz gibi boyayın. Tekrar kurumaya bırakın.

Şişenin içine 1 fincan suyu ve 4-5 pompa sıvı deterjanı dökün. Kırmızı gıda boyasını da ekleyin. Gıda boyası toz ise 3 çay kaşığı, sıvı ise 3 damla kullanın. Şişenin içindekileri çöp şişle karıştırın.

Huni yardımıyla 3-4 yemek kaşığı karbonatı ekleyin. Patlamaya hazırsanız 3 fincan sirkeyi ekleyin ve geri çekilin!

YANARDAĞLAR NE YAPMIŞ?

Yazan: **Neva Gümüş**

Dünyanın en eski zamanlarından beri yanardağlar var. Bazen bin bazen iki yüz yılda bir ya da farklı zamanlarda patlayarak kendilerini hatırlatıyorlar. Bu kadar eski oldukları için bazı yeryüzü şekillerinin oluşmasına da zemin hazırlamışlar. Birbirinden ilginç bu şekilleri görmek için yanardağların gölgesinde bir dünya turuna hazır mısınız?

ABD'nin New Mexico eyaletindeki peribacaları

Kapadokya

Geziye ülkemizden başlayalım. Hepinizin bildiği gibi Nevşehir'deki Kapadokya bölgesi peribacaları ile ünlü. Peribacası volkanik bir oluşumun adı aslında. Nasıl mı? İşte şöyle: Yüzyıllar önce bu arazi bir denizmiş. Hasan Dağı, Erciyes Dağı gibi çevredeki yanardağlar, eskiden aktifken lav püskürterek bu denizi kurutmuş. Lavlar, kuruyan denizin çukurunda birikmiş. Sertleşen tabakalar üzerine yenileri gelmiş. Böylece katmanlı bir yapı oluşmuş. Yanardağ faaliyetleri sonlanınca devreye akarsular girmiş. Bu akarsular ilk olarak derin vadileri oluşturmuş. Ardından esen sert rüzgârlar peri bacalarına bugünkü şeklini vermiş.

Maar, volkanizma görülen yerlerde çıkan gazın yeryüzüne yaptığı basınç sonucu oluşan çukurlardır. Bu çukurlara zamanla su dolunca Konya'daki Meke Gölü gibi göller oluşabilir. Ancak dünyaca meşhur bu gölümüz, kuruma tehlikesiyle karşı karşıya.

Amerika Birleşik Devletleri'nin bir eyaleti olan Hawaii Adaları, Büyük Okyanus'ta yer alıyor. Adalarda beş tane aktif yanardağı var. Bunlardan püsküren lavlar sürekli yeni adalar ve kayalıklar oluşturuyor. Volkanik araziler yapı olarak zengin topraklar olduğu için burada canlı çeşitliliği oldukça fazla.

İskoçya'daki Staffa

İrlanda'daki Devler Kaldırımı

ABD'nin Wyoming eyaletindeki lakolit tepe Şeytan Kulesi

Bazalt, volkanik kayaçlardan biri. Birikerek göl yapan lavlar, soğuyarak büzüşüyor. Büzüşme sırasında çatlakların oluşmasıyla bazalt sütunları ortaya çıkıyor. İşte onlardan birkaçı...

Kaldera, yanardağ ağızlarının zaman içinde çökmesiyle kazan şeklindeki çok büyük çöküntünün adı. Çapları 25 kilometreyi bulabilir. Zamanla bu çöküntü su ile dolarak göl oluşabilir. Tabii bu yanardağın söndüğü anlamına gelmez. Yani tekrar patlama riski var. Türkiye'nin Bitlis şehrindeki Nemrut Kalderası en güzel örneklerden biri... Üstelik burada bir jeopark projesi üzerinde çalışılıyor. Dağ en son 1400'lü yıllarda faaliyet göstermiş.

İzlanda'daki Strokkur gayzeri

Gayzer, kesintili bir biçimde sıcak su ya da sıcak buhar fışkırtan kaynağa deniyor. Bu fışkırmalarda ise magmanın ve basıncın etkisi var. Gayzerler ve kaplıcalar İzlanda gibi volkanik arazilerde oldukça yaygın.

Kraterin dibinde yer alan yanardağ bacası, taşlaşan lav tarafından tıkandığında, yağışlar ve eriyen karlar krater içinde birikir. Böylece krater gölleri oluşur. Nemrut Krateri, Türkiye'nin en büyük krater gölü.

İzlanda'daki Kerio Krater Gölü

Hazırlayan ve Resimleyen: **Ferit Avcı**

En Derine Dalanlar

Homo sapiens

Dünyanın yüzde 80'i su ile kaplı. Her canlı, denizin belli metrelerine kadar inebilir. İşte en derine inme rekorları:

İnsan, hiçbir alet kullanmadan denizin derinliklerine 5 ile 30 metre inebilir.

Aptenodytes forsteri

Karabatak, avlanmak için 3-5 metre kadar derine inebilir.

İmparator penguen, 130 santim ve 45 kilogramdır. Bir dalışta 225 metre derine inebilir.

Phalacrocorax carbo

Weddell foku, üç metre ve 600 kilogramdır. 800 metre derine inip soluk almadan bir saat su altında kalabilir.

Physeter macrocephalus

Deniz kaplumbağası, bin 200 metre derinliğe inebilir.

İspermeçet balinası, 2 bin metre derinliğe inip iki saat su altında kalabilir.

Sıçan kuyruklu balık, 5 bin metre derinlikte salına salına dolaşır.

Chelonioidea

Leptonychotes weddellii

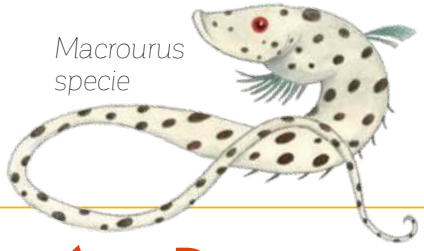

Macrourus specie

Kaplumbağa Terbiyecisi'nin Ressamı

Osman Hamdi Bey, 1842 yılında İstanbul'da doğdu. Hukuk eğitimini Paris'te tamamladı. Paris Güzel Sanatlar Okulu'nda resim ve arkeoloji eğitimi aldı. 1871 yılında İstanbul'a geri döndü. 1883 yılında bugünkü adı Mimar Sinan Üniversitesi olan Güzel Sanatlar Akademisi (Sanayi-i Nefise Mekteb-i Âlisi) ile İstanbul Arkeoloji Müzesi'ni kurdu. Antik eserlerin yurt dışına çıkarılmasını yasaklayan yasayı çıkarttırdı. İlk arkeolojik kazıları gerçekleştirdi. İskender Lahdi'ni bularak İstanbul Arkeoloji Müzesi'nde sergiledi. Tüm bu çalışmaların yanında bilinen en önemli eseri "Kaplumbağa Terbiyecisi" isimli tablosudur.

MASAL

Yazan: **Fatma Nur Yılmaz** *Resimleyen:* **Betül Akzambaklar**

Yanardağ Söndürme Operasyonu

Y. S. O

Her şeyin bir görevi vardı. İlaçlar ağrımızı dindirir, kulaklar dinletir ve uyku dinlendirirdi. Ama bazen bazı şeyler görevini yapmayabilirdi. Ve bu dengelerin bozulmasına sebep olabilirdi. Olabilirdi mi dedim? Olmuştu demeliydim. Çünkü oldu; bir gece Uyku, görevini yapmadı ve tüm dengeler bozuldu. Nasıl mı? Durun anlatayım...

RemzZzi, Dünya'nın Türkiye'sinde ve Türkiye'nin de Ankara'sında yaşayan bir çocuktu. Kocaman gözlükleri ve minicik gözleri vardı. Bu gözlere Uyku, bir masal okumadan girmezdi. Bunu biliyordu. Bu yüzden o gece de her gece olduğu gibi bir kitap alıp yatağına uzandı. Okudu, okudu, okudu. Sanki sayfalar bir televizyon ekranıydı ve o, bu ekranda Zümrüdüanka Kuş'unun Kaf Dağı'nın ardında süzülüşünü izliyordu.

Artık masalın en heyecanlı yerindeydi. Ve bir şeylerin en heyecanlı yerinde, hiç olmayacak şeylerin olması yaygın bir durumdu. Bu kez hiç olmayacak o şey, Uykusu'nun gelmesiydi. Uyku gelip RemzZzi'nin göz kapaklarının üzerine oturmuştu. RemzZzi gözlerini açmaya, Uykusu ise kapamaya çalışıyordu. Ne kadar direndiyse de Uykusu masalını bitirmesine izin vermedi. Teslim olmaktan başka yapacak bir şeyi yoktu. Önce kitabını sonra da gözlerini kapadı ve beklemeye başladı. On dakika, yarım saat, bir saat derken tam tamına bir buçuk saat olmuştu ama hâlâ uyuyamamıştı. O an gerçeği anladı: Uykusu kaçmıştı! Değil koyun, Ali Baba'nın Çiftliği'nde ne varsa saydı. Yine de Uykusu'nu geri getirmeyi başaramadı. Bu durum üç gün üç gece sürdü. Üçüncü gecenin sonunda RemzZzi, Uykusu'nu Ağır Uyku Mahkemesi'ne şikâyet etmeye karar verdi.

Bu nasıl bir sorumsuzluktu?

Neredeydi bu Uyku?

Sorusunun cevabını mahkemeye gittiğinde öğrendi: Uyku dünya turuna çıkmıştı!

RemzZzi'nin yanından ayrıldıktan sonra Afrika'da yeni uyanmış bir çocuğun gözlerine dokunmuş ve okula geç kalmasına sebep olmuştu. Orada biraz kaldıktan sonra Amerika'da bir iş adamını, toplantının ortasında yakalamıştı. Zavallı adamcağız haylaz Uyku'ya uyup, uyuduğu için işini kaybetmişti. Bunun gibi binlerce şikâyet mahkeme salonun duvarlarında yankılanıyordu.

RemzZzi, Uyku'dan şikâyetçi olanlar arasında Masalları Ayarlama Enstitüsü yetkililerini de gördü. Bu yetkililer, dünya üzerinde okunan ve anlatılan tüm masallarla ilgili ayarları yapmakla yetkiliydiler. Hassas tartılarda tartarak; iyiler, kötüler, develer, cüceler, zenginler, fakirler, güzeller, çirkinler, gerçekler

ve hayaller gibi birçok konuda dengeyi sağlıyorlardı. Sonra da uyumadan önce okumaları için çocuklara gönderiyorlardı. Yani eskiden. Çünkü Uyku'nun görevini yapmaması onların da görevlerini yapamamalarına sebep olmuştu. Çünkü toplum içinde insanlar domino taşları gibi birbirlerine yaslanmıştı ve biri düşünce diğerlerini de düşürebiliyordu.

Masalları Ayarlama Enstitüsü yetkilileri de günlerce gecelerce uykusuz kaldıkları için yorgun düşmüş, masallardaki dengeyi koruyamamışlardı. Öyle ki masalların iyi kalpli hükümdarları istifa etmiş, masalların sonunda gökten düşen üç elmaya cadılar zehir katmış, Külkedisi arabaya dönüşecek kabaktan kabak tatlısı yapmış ve daha da fenası Kaf Dağı bir yanardağa dönüşmüştü. Evet, Zümrüdüanka'nın uçuş güzergâhı Kaf Dağı, bir yanardağ olmuş; etrafına ateş püskürüyordu. RemzZzi duyduklarına inanamadı. Daha üç gece önce okuduğu masalda Kaf Dağı yerli yerince duruyordu, yanardağ olmuş falan değildi. Eve gidip kitabını açtığında bu kez de gözlerine inanamadı. Kitabında eteklerinden lavların aktığı bir Kaf Dağı çizimi vardı. Zümrüdüanka ise bir köşeye oturmuş, tutuşan kuyruğunu üfleyerek söndürmeye çalışıyordu.

Peki şimdi ne olacaktı?

Kaçan kovalanır mıydı bilemem ama kaçan yakalanmalıydı. Bu görev için RemzZzi ve bu olanlardan önce günde yirmi saat uyuyan koalalardan biri gönüllü oldu. Operasyonun adı Yanardağ Söndürme Operasyonu'ydu. Buna göre koala, uyumak istemiyormuş rolü yapacaktı. Sürekli, uyuması gereken birilerinin yanından kaçıp, uyumaması gereken birilerinin yanına giden Uyku, mutlaka koalayı da uyutmaya gelecekti. Ve tam o sırada RemzZzi onu kıskıvrak yakalayacaktı. Yakalayacaktı mı dedim? Yakaladı demeliydim. Çünkü yakaladı.

Uyku'nun yakalandığı 21 Aralık gecesi, uzun zamandır uykusuz kalan kuzey yarım kürede en uzun gece oldu. Güzelce uyuyan RemzZzi, ertesi sabah artık eski bir yanardağ olan Kaf Dağı'nın kraterine oturmuş kraker kırtlatırken görüldü.

Ve tüm bunlar evvel zaman içinde, kalbur saman içinde, sen ninenin beşiğini tıngır mıngır sallar iken oldu. Yoksa olmadı mı? Bence oldu.

Yazan: **Kuşbeyin** Resimleyen: **Berk Öztürk**

Tost'lu Test

~YANARDAĞ~

1. *Yanardağ kelimesi sizde önce hangi çağrışımı uyandırıyor?*

Ⓐ Yanmakta olan bir dağ
Ⓑ İçinden lav püsküren tepecikler
Ⓒ "Bana fazla yaklaşma" uyarısı yapan tehlikeli bir dağ
Ⓓ Yanmak fiili ile dağ denilen coğrafi şeklin birleşimi

2. *Bir yanardağınız olsa ne yapardınız?*

Ⓐ Doğal gaz yerine onu kullanırdım, fatura ödemezdim.
Ⓑ Üşüyen evsizleri ısıtırdım.
Ⓒ Üzerine su serperdim.
Ⓓ Olursa düşünürüm.

3. *Hiç yanardağ gördünüz mü?*

Ⓐ Hayır Ⓑ Evet
Ⓒ Çok uzaktan Ⓓ Televizyonda gördüm.

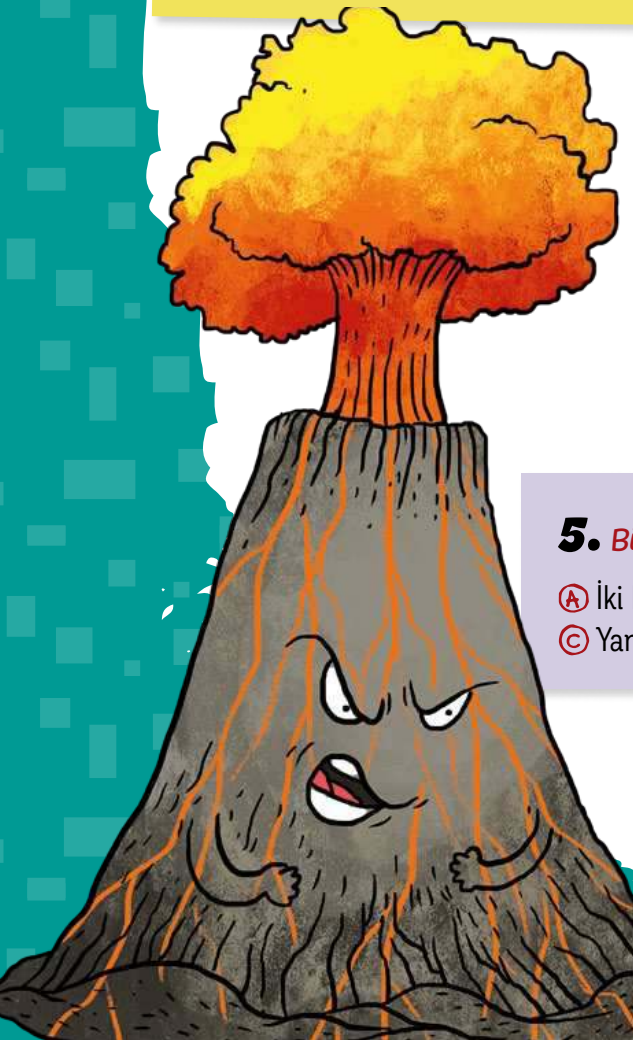

4. *Bir dağ neden ateş püskürür?*

Ⓐ Çok kızdırmışlardır, öfkelidir. Ⓑ Birisine sinir olmuştur.
Ⓒ Omlet yapmak isteyen birine yardımcı olmak için.
Ⓓ Er geç sakinleşir, merak etmeyin.

5. *Bir yanardağa en fazla ne kadar yaklaşmalıyız?*

Ⓐ İki kilometre Ⓑ Yanmayan elbise ve başlıklarla 200 metre
Ⓒ Yanardağın büyüklüğüne göre değişir. Ⓓ Uzaktan bakmalı.

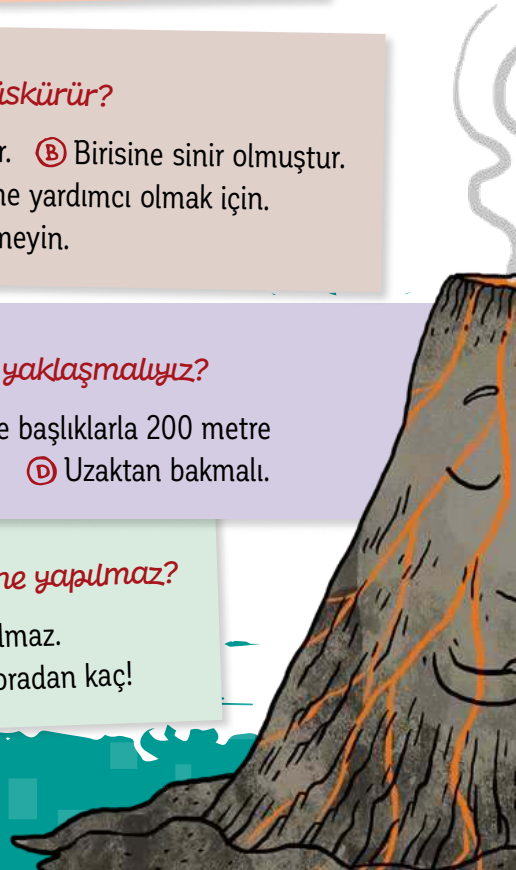

6. *Yanardağın eteklerine ne yapılmaz?*

Ⓐ Okul yapılmaz. Ⓑ Ev yapılmaz.
Ⓒ Bir şey yapılmaz. Ⓓ Kaç oradan kaç!

7. *Yanardağlar diplerdeki iki levhanın çarpışması sonucu oluşuyormuş. Bu iki levha neden çarpışıyor sizce?*

Ⓐ Gidip levhaları dinlemek lazım, bilemeyiz.
Ⓑ Yarın söylerim, bir daha çarpışmazlar.
Ⓒ Kim bilir ne dertleri var.
Ⓓ Levhaların birisi bir şey yapmıştır.

8. *Sizce bir zürafa yanardağ hakkında ne düşünür?*

Ⓐ Benden uzun Ⓑ Benden kısa
Ⓒ İçine baksam terler miyim?
Ⓓ Neyse görmezden geleyim.

9. *Bir yanardağ ile yanmaz dağın farkı nedir?*

Ⓐ Biri yanar, diğeri yanmaz. Ⓑ Yazılış farkı vardır. Ⓒ Biri kışın ısıtır.
Ⓓ Dağ dağa kavuşmasa da insan insana kavuşur, o kavuşan iki insana soralım.

10. *Yanardağ patlamasından nasıl korunabiliriz?*

Ⓐ Uzağında durarak Ⓑ Barış anlaşması imzalayarak Ⓒ Kaçarak Ⓓ Görmezden gelerek

11. *Bir yanardağ neden söner?*

Ⓐ Derinlerdeki iki levha arasında anlaşma sağlanmıştır. Ⓑ Dağın öfkesi geçmiş, kendisinden özür dilenmiştir.
Ⓒ Anlaşılmadığına üzülmüş, boşa nefes tüketmeyeyim demiştir. Ⓓ Sönmeyen ateş yoktur.

12. *Serinleten bir yanardağ olsa iyi olmaz mıydı?*

Ⓐ Çok iyi olurdu ama onun adı yanardağ olmazdı, başka bir şey olurdu.
Ⓑ Buzdağından mı bahsediyorsunuz?
Ⓒ Yazın o serinleten dağın yanından ayrılmazdım.
Ⓓ Lütfen böyle bir dağ olsun, lütfen.

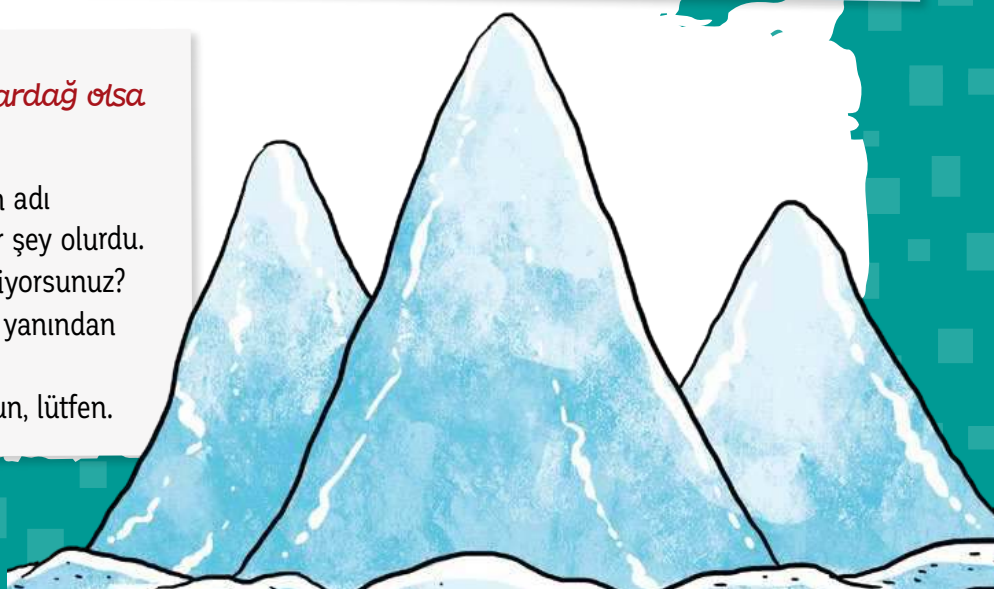

Yazan: **Erol Erdoğan** *Resimleyen:* **Fatma Betül Yıldız**

YANARDAĞLAR RÜYA GÖRÜR MÜ?

"Yanardağlar, aktiflik durumuna göre üçe ayrılır. Sönmüş yanardağlar bir daha püskürme ihtimali olmayanlardır. Belli aralıklarla sıvı, katı veya gaz çıkaran yanardağlara aktif veya etkin yanardağ deriz. Bir de uyuyan yanardağlar vardır..."

Öğretmen anlatmaya devam ediyordu ki arkalardan gelen bir cümle, herkesin arkaya bakmasına sebep oldu.

"Uyuyorsa rüya da görüyordur!"

Sınıftaki öğrenciler kısa bir şaşkınlıktan sonra gülüşmeye başladılar. Öğretmenin tebessüm etmesiyle birlikte gülüşmenin yerini kahkaha aldı. Muzip cümle Feyyaz'a aitti. Feyyaz, böyle çıkışlar yapar, bazen herkesi güldürür, bazen **azar** işitirdi. Bir defasında ailesi, bu sebeple okula bile çağrılmıştı.

Neslihan Öğretmen'in okulda ilk aylarıydı. Bakalım, nasıl davranacaktı? Herkes tavrını merakla bekliyordu.

"Sen öne gel bakalım."

Sınıfta çıt yoktu. Herkes içinden "İşte şimdi ayvayı yedi" demeye başlamıştı bile. Feyyaz, korkmuş bir hâlde sırasından kalkarak öğretmenin yanına kadar gitti. Öğretmen, sınıfın arkasına kadar gidip geldikten sonra Feyyaz'ın yanında durdu, az bakındıktan sonra sorusunu sordu:

"Dağ nasıl rüya görür, anlatabilir misin? Zihninde nasıl bir şey canlandı?"

Arkadaşlarının azarlanacağını sanan öğrenciler, öğretmenin Feyyaz'dan ciddi cevap bekler şekilde soru sormasına çok şaşırmışlardı. Feyyaz hiç beklemeden cevap verdi.

"İnsan gibi öğretmenim... Uyuyan dağ, rüyasından yeniden püskürdüğünü görebilir, eski dönemlerini anımsayarak yeniden püskürmek isteyebilir..."

Feyyaz'ın cevabı öğretmenin hoşuna gitmişti. "Hadi alkışlayın arkadaşınızı" der demez alkış kopuverdi.

"Peki, nasıl düşündün bunu?"

Feyyaz rahatlamıştı. Öğretmenin yeni sorusuna daha kolay cevap verdi.

"Bu konuyu anlatacağınızı bildiğim için dün evde çalıştım öğretmenim. Az kitap karıştırdım, bir de internetten baktım. Yüzyıllarca uyuyan bazı yanardağların zamanla yeniden harekete geçtiğini okudum..."

Feyyaz, arka sıralardaki yerine geçerken hem öğretmen hem arkadaşları onu hâlâ alkışlıyordu.

TÜRKİYE'NİN UYUYAN YANARDAĞLARI

Ülkemizde hangi yanardağlar "uyuyan yanardağ" olarak bilinmektedir?

Sizin yaşadığınız yere yakın "uyuyan veya sönmüş yanardağ" var mı?

www.meysu.com.tr

Yazan: **Ali Nergis** *Resimleyen:* **Esin Şahin**

MIRILDANAN ÇOCUK

Bakkalda Dehşet

Bu sabah uyanınca rüya gördüğümü anladım. Demek ki rüya gördüğümüzü anlamanın bir tek yolu var; uyanmak. Uyanmanın şartı da uyuyor olmak. Birisini uyurken gördüğünüzde lüzumu yoksa sakın uyandırmayın. Belki de çok güzel bir rüya görüyordur, bırakın rüyasını görmeye devam etsin. Uyuyan biri eğer hassassa bazen yanındaki bir fısıltıdan bile uyanabilir. Ama şöyle bir şey de var: Biliyorsunuz ki uyuma numarası yapan birini uyandırmak imkânsızdır.

Neyse işte, bir rüyadan uyandım kısacası. Aklımda ne kaldı diye baktım, sadece bir su tabancası kalmış. Sonra pencereye gidip perdeyi açtım, belki kar yağmıştır diye. Kar yağmamış. Açtım pencereyi ki bir kuş göreyim bari. Odama buz gibi bir hava doldu. Bırrr! Hemen kapattım, kuş da göremedim. Yalnız bir köpek geçti sokaktan sarsak adımlarla. O köpeğe böyle bir havada dolaştığı için dışarı çıkıp madalya takmayı düşündüm ama ya beni ısırırsa! Bence köpekler kendilerine minik bir işaret levhası takmalı. "Isırırım" veya "Isırmam" yazmalı bu minik levhalarda. Biz de ona göre bir köpeğe madalya takmak için yaklaşmalı veya uzaklaşmalıyız. Erken uyarı sistemi! Bütün AR-GE (Araştırma-Geliştirme) birimlerine beş numaralı bildirimdir. Diğer dördü neydi, unuttum şimdi.

Havanın çok soğuk olduğunu odaya giren havadan öğrenince, kat kat lahana gibi giyinip sokağa çıktım. Amacım sokağın başındaki bakkaldan bir çikolata alıp geri dönmekti. Üzerimdeki giysileri tek tek saydım, pantolon hariç sekiz kat giymişim. Yürürken biraz zorlandığımı hissettim, abartmış mıydım acaba? Bizim sokağın yeni atanmış astronotu olabilir miydim?

Yavaş yavaş yürüyerek bakkala ulaştım. İstediğim fıstıklı çikolatayı aldım. Sonra parasını ödemek için elimi cebime attım. Para yoktu pantolonun cebinde. Çünkü... Çünkü parayı hangi akılla yaptıysam atlet, ince boğazlı tişörtten sonraki ama kalın atkı, kaban, yünlü mont, spor ceket ve safari yelekten önceki yeşil gömleğin üstteki sol cebine koymuştum.

Üstümdekileri tek tek çıkarmaya başladım. Bakkalın içi sıcak olduğu için zaten hafiften terlemeye de başlamıştım. Önce boynuma doladığım kalın atkıyı çıkardım, tabii ki onu bir yere koymam gerekiyordu. Bulduğum yer, içinde süt şişelerinin olduğu plastik kasaydı. Ve ben atkıyı oraya koyarken düşen ama kırılmayan bir süt şişesi, benim de bakkalın da sinirlerini zıplatmıştı.

Kabanı çıkartırken biraz zorlandığımı hissettim, güçlükle hareket ediyordum. Bakkal şaşkınlıkla beni izliyordu. Terlemem artmıştı. Kabanı içecek dolabının koluna astım. Sıra şimdi yünlü monttaydı. Bakkalın içini gözden geçirdim, acaba onu nereye koyacaktım? Biber salçalarının olduğu bölümdeki küçük boşluğu gözüme kestirdim. Neden olmasın! Yünlü montumu çıkarırken dayanamayıp alnımda biriken terleri montumun içindeki yünlere sildim.

Sol kolumu çıkarmaya çalışırken yeniden alnımda terlerin biriktiğini hissediyordum. İkinci defa alnımdaki terleri silip silmemeyi düşünürken bakkalla göz göze geldim. Dehşet içinde beni izliyor ve ne yapmaya çalıştığımı anlamaya çalışıyordu. Ne yapacaktım, birazdan uzay dansına mı başlayacaktım!?

(Devamı gelecek sayıda)

Yazan: **H. Salih Zengin** Resimleyen: **Dağıstan Çetinkaya**

ÇİZGİLİ TARİH

KİMYANIN BABASI CABİR BİN HAYYAN

YIL 730... YER, İRAN'IN HORASAN ŞEHRİ.

OĞLUM N'APIYORSUN? SANA KAÇ KERE ŞU İLAÇLARI BİRBİRİNE KARIŞTIRMA DEMEDİM Mİ?

DENEY YAPIYORUM BABACIĞIM. KİMYASAL İLAÇLARI BİRBİRİNE KARIŞTIRARAK NASIL TEPKİ VERDİKLERİNİ ÖĞRENMEYE ÇALIŞIYORUM.

TAMAM ANLADIM AMA TEHLİKELİ ŞEYLER BUNLAR. BURASI BİR ECZANE, LABORATUVAR DEĞİL Kİ...

GÜNÜN BİRİNDE BEN DE KENDİ LABORATUVARIMI KURACAĞIM, GÖRÜRSÜN O ZAMAN.

ÂLEM ÇOCUK. BANA ÇEKMİŞ BELLİ Kİ.

CABİR BİN HAYYAN, KÜÇÜK YAŞTAN BU YANA İLGİ DUYDUĞU KİMYAYI GELİŞTİRMEK İÇİN DERSLER ALDI. IRAK'IN KUFE ŞEHRİNE TAŞININCA HOCASI CAFER-İ SADIK, ONUN YETİŞMESİNDE ÖNEMLİ ROL OYNADI.

KİMYA İLMİ TEK BAŞINA YETERLİ OLMAZ HAYYAN. MATEMATİK, ASTROLOJİ, TIP, FELSEFE VE FİZİK ALANLARINDA DA İLERLEMEN LAZIM. İLİM BİR BÜTÜNDÜR.

MERAK ETMEYİN HOCAM. HER ŞEYİ AMA HER ŞEYİ ÖĞRENMEK İSTİYORUM.

GERÇEKTEN DE CABİR, GENÇ YAŞINDA BÜTÜN İLİMLERİ BÜYÜK BİR AZİM VE SABIRLA OKUDU, ÖĞRENDİ. DOĞADA DENEYLER YAPTI. ORTAYA SÜRDÜĞÜ TEZLER ABBASİ HALİFESİ HARUN REŞİD'İN KULAĞINA GİDİNCE...

GEL BAKALIM CABİR BİN HAYYAN. BAŞARILARIN KULAĞIMA GELİYOR. ARTIK ÇALIŞMALARINI SARAYIMDA YAPABİLİRSİN.

SAĞ OLUN SULTANIM. ELİMDEN GELENİ YAPACAĞIM.

ÇOK ŞÜKÜR İLMİMİ GELİŞTİREBİLECEĞİM BÖYLE BİR MEKÂNA KAVUŞTUM. ARTIK KENDİ KURAMLARIMI İSPATLAMA ZAMANI.

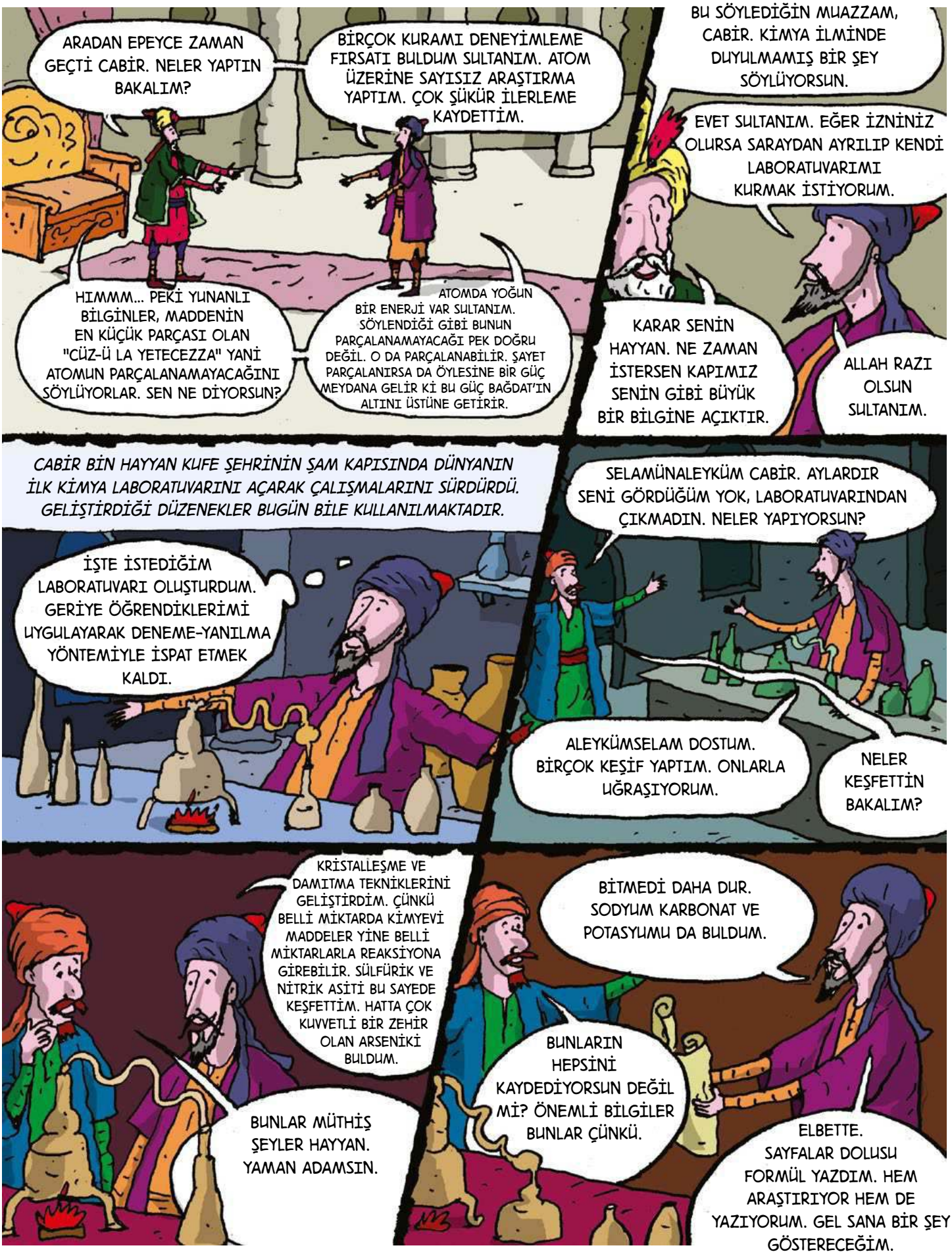
ARADAN EPEYCE ZAMAN GEÇTİ CABİR. NELER YAPTIN BAKALIM?
BİRÇOK KURAMI DENEYİMLEME FIRSATI BULDUM SULTANIM. ATOM ÜZERİNE SAYISIZ ARAŞTIRMA YAPTIM. ÇOK ŞÜKÜR İLERLEME KAYDETTİM.
HIMMM... PEKİ YUNANLI BİLGİNLER, MADDENİN EN KÜÇÜK PARÇASI OLAN "CÜZ-Ü LA YETECEZZA" YANİ ATOMUN PARÇALANAMAYACAĞINI SÖYLÜYORLAR. SEN NE DİYORSUN?
ATOMDA YOĞUN BİR ENERJİ VAR SULTANIM. SÖYLENDİĞİ GİBİ BUNUN PARÇALANAMAYACAĞI PEK DOĞRU DEĞİL. O DA PARÇALANABİLİR. ŞAYET PARÇALANIRSA DA ÖYLESİNE BİR GÜÇ MEYDANA GELİR Kİ BU GÜÇ BAĞDAT'IN ALTINI ÜSTÜNE GETİRİR.
BU SÖYLEDİĞİN MUAZZAM, CABİR. KİMYA İLMİNDE DUYULMAMIŞ BİR ŞEY SÖYLÜYORSUN.
EVET SULTANIM. EĞER İZNİNİZ OLURSA SARAYDAN AYRILIP KENDİ LABORATUVARIMI KURMAK İSTİYORUM.
KARAR SENİN HAYYAN. NE ZAMAN İSTERSEN KAPIMIZ SENİN GİBİ BÜYÜK BİR BİLGİNE AÇIKTIR.
ALLAH RAZI OLSUN SULTANIM.
CABİR BİN HAYYAN KUFE ŞEHRİNİN ŞAM KAPISINDA DÜNYANIN İLK KİMYA LABORATUVARINI AÇARAK ÇALIŞMALARINI SÜRDÜRDÜ. GELİŞTİRDİĞİ DÜZENEKLER BUGÜN BİLE KULLANILMAKTADIR.
İŞTE İSTEDİĞİM LABORATUVARI OLUŞTURDUM. GERİYE ÖĞRENDİKLERİMİ UYGULAYARAK DENEME-YANILMA YÖNTEMİYLE İSPAT ETMEK KALDI.
SELAMÜNALEYKÜM CABİR. AYLARDIR SENİ GÖRDÜĞÜM YOK, LABORATUVARINDAN ÇIKMADIN. NELER YAPIYORSUN?
ALEYKÜMSELAM DOSTUM. BİRÇOK KEŞİF YAPTIM. ONLARLA UĞRAŞIYORUM.
NELER KEŞFETTİN BAKALIM?
KRİSTALLEŞME VE DAMITMA TEKNİKLERİNİ GELİŞTİRDİM. ÇÜNKÜ BELLİ MİKTARDA KİMYEVİ MADDELER YİNE BELLİ MİKTARLARLA REAKSİYONA GİREBİLİR. SÜLFÜRİK VE NİTRİK ASİTİ BU SAYEDE KEŞFETTİM. HATTA ÇOK KUVVETLİ BİR ZEHİR OLAN ARSENİKİ BULDUM.
BUNLAR MÜTHİŞ ŞEYLER HAYYAN. YAMAN ADAMSIN.
BİTMEDİ DAHA DUR. SODYUM KARBONAT VE POTASYUMU DA BULDUM.
BUNLARIN HEPSİNİ KAYDEDİYORSUN DEĞİL Mİ? ÖNEMLİ BİLGİLER BUNLAR ÇÜNKÜ.
ELBETTE. SAYFALAR DOLUSU FORMÜL YAZDIM. HEM ARAŞTIRIYOR HEM DE YAZIYORUM. GEL SANA BİR ŞEY GÖSTERECEĞİM.

YAK BAKALIM ŞU KÂĞIDI.
AMAN YANGIN ÇIKARMAYALIM.
YAK SEN YAK, KORKMA!
AMA NASIL OLUR, YANMIYOR Kİ BU!
ÖZEL BİR KİMYASAL SÜRDÜM KÂĞIDA. YAKAMAZSIN.
MÜTHİŞSİN HAYYAN.
ŞİMDİ PERDELERİ KAPAT, MUMU DA SÖNDÜR, BAKALIM NE GÖRECEKSİN?
AMAN ALLAH'IM, BU NE! KARANLIKTA RESMEN PARLIYOR BU YAZILAR.
EVET ŞAŞIRTICI, DEĞİL Mİ? GECE KARANLIKTA OKUNAN BİR MÜREKKEP.
SENDEN KORKULUR HAYYAN. GERÇEKTEN BU İLİMDE ÜSTAT OLDUĞUNU GÖSTERDİN.
ABARTACAK BİR ŞEY YOK. KİMYA İLMİNİN İNCELİKLERİ BUNLAR. VAR OLANI ORTAYA ÇIKARDIM SADECE.
CABİR BİN HAYYAN, KURDUĞU LABORATUVARDA ÇOK ÖNEMLİ ÇALIŞMALARA İMZA ATTI. MESELA KUMAŞ VE DERİ BOYAMAYI BULDU. BU SAYEDE BUGÜN RENKLİ KUMAŞLAR GİYEBİLİYORUZ.
LABORAVUARLARDA KULLANILAN İMBİĞİ, HAYYAN KEŞFETTİ. KUMAŞI SU GEÇİRMEZ YAPAN VE DEMİRİ KORUYAN CİLALARI O YAPTI. AYRICA ALTIN RENGİNDE YAZI YAZMAK İÇİN DEMİR PİRİT, ÇİNİ VE SERAMİĞİ SIRLAMAK İÇİN TUZLAR İCAT ETTİ.
MODERN KİMYANIN BABASI KABUL EDİLEN VE 805 YILINDA VEFAT EDEN CABİR BİN HAYYAN, BATIDA "GEBER" İSMİYLE TANINIR. FELSEFE, MEKANİK, TIP, FİZİK, ASTRONOMİ VE KİMYA ALANINDA 2000 KİTAP YAZAN BU BÜYÜK BİLGİNİN ESERLERİ, AVRUPA'DA UZUN YILLAR DERS KİTABI OLARAK OKUTULDU. BUGÜN MODERN CİHAZLARLA ELDE EDİLEN BİLGİLERİ CABİR BİN HAYYAN, 1250 YIL ÖNCE KENDİ İMKÂNLARI İLE KEŞFEDEN MÜSLÜMAN TÜRK ÂLİMDİ.

- SON -

Hazırlayan: **İsmail Tonbuloğlu** Resimleyen: **Esra İlter Demirbilek**

ROBOKOD YAPBOZ TAMAMLIYOR!

Sevgili dostumuz Robokod, yanardağlardan oluşan bu yapbozu tamamlıyor. Elindeki iki parçayı doğru yere koyması gerekiyor. Ancak yanardağ lavının olduğu parçaların üzerinden geçemiyor. İşte şimdi görev başlıyor! Robokod, resimdeki noktadan harekete başlayacak. Yapboz parçasını bırakması için boş bölümün herhangi bir köşesine gelmesi yeterli. Senden parçaları yerleştirebilmek için gerekli olan kodlamayı yapmanı bekliyor. Robokod'un yapboz parçalarını yerleştirebileceği doğru kodlama seçenekleri hangileridir?

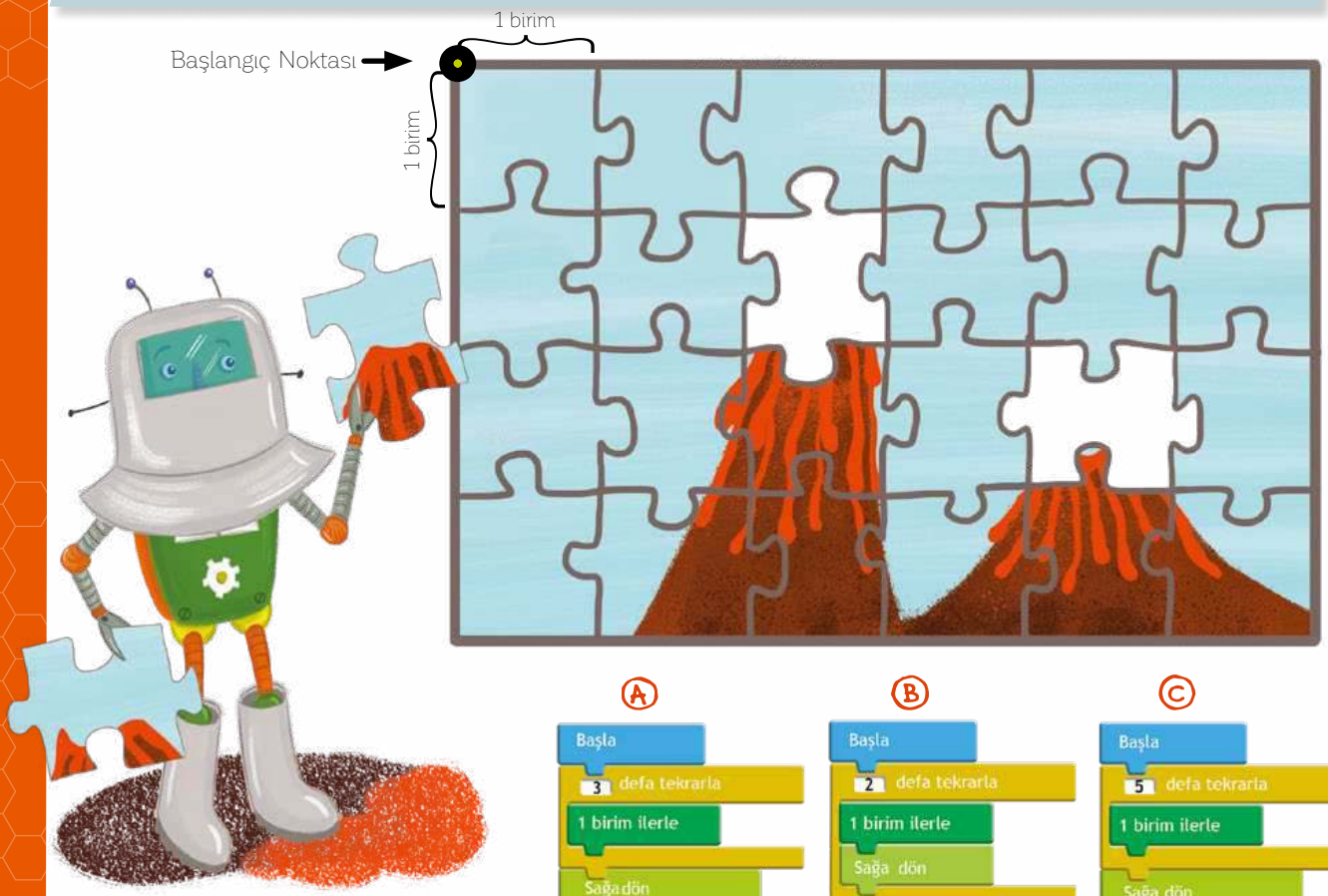

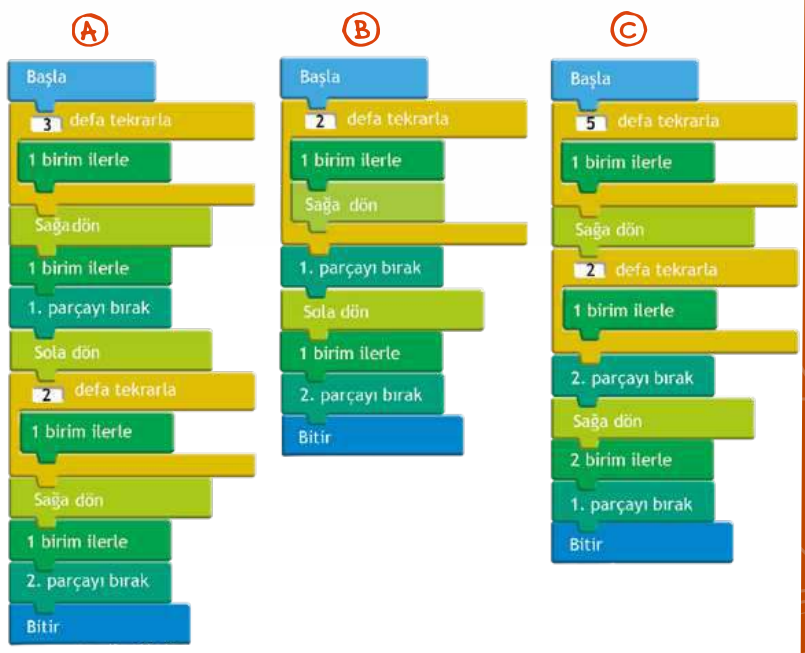

ETKİNLİK ÖNERİSİ

Robokod için harita üzerinde bir yer belirleyip rotasını kodlayabilirsin. Kodladığın rotaları arkadaşlarından kalemle çizmesini isteyip eğlenceli bir etkinlik oluşturabilirsiniz.

Cevap Anahtarı: A ve C

Yazan: **Ahmet Furkan**
Resimleyen: **Tamer Çevik**

Her Şeye Tıklama Kırıcı Konuşma

Sosyal medya hesaplarını kullanıyorsan bazı şeylere dikkat etmelisin! Orada olmak sana ya da başkalarına her şeyi özgürce yapma hakkı vermez. İşte uymanız gereken birkaç kural:

Sosyal medya ortamında paylaştığın her şeyin bir şekilde kaydedildiğini sakın unutma. Bağlantılara tıklarken dikkat et. Ve sadece güvenilir sitelerden alışveriş yap.

Sosyal medyada başkaları ile dalga geçme, kırıcı sözler söyleme, başkalarının fotoğrafını izinsiz paylaşma. Seni üzen veya rahatsız eden bir durum olduğunda mutlaka ailenle konuş.

Sosyal medyayı iyi amaçlar için kullan ve tanımadığın kişileri sosyal medya hesabına ekleme. Herkese açık hesaplar kullanma.

Yazan: **Deniz Özen** Resimleyen: **Ferit Avcı**

HEM UYKUCU HEM KORKUTUCU BOZAYI

Kimlik Kartı

Dünyanın batısındaki ülkelerde kahverengi ayı olarak tanınan bu dört ayaklı dostumuz, Türkiye'de bozayı olarak bilinir. Yaşayan en büyük etçil ve memeli canlılardan birisidir. Türkiye, Kıbrıs, Balkanlar, Kuzey Afrika, Kuzey Amerika ve Sibirya'da yaşayan türleri bulunan bu hayvanlar ne yazık ki avcıların hedefi hâlinde. Farklı tonlarda homurtulu sesler çıkaran bozayılar, tabanlarına basarak yürür ve parmakları olduğu için bıraktıkları izler insanlarınkine benzer. Anne ayılar, tek seferde üç veya dört yavru doğurur. Ayılar doğumdan sonra üç buçuk ay kadar yavrularını emzirir. Daha sonrada yavrularına avlanma sanatını öğretirler. Bir bozayı ortalama 35 yıl yaşar.

Tam Bir Sporcu

Bozayılar bir sporcu gibidir. Nasıl mı? Bir bozayı zürafa gibi hızlı koşabilir. Çok iyi yüzebilir, çok iyi tırmanabilir. Bitmedi! Aynı zamanda çok iyi birer kazıcıdırlar. Pençelerini kullanarak toprakta gizlenebilecekleri oyukları rahatlıkla açarlar.

Yiyecek Arayan Gezgin

Ayılar, durmadan yiyecek arayan gezginler gibidir. Hem otçul hem etçil olarak beslendikleri için pek sıkıntı çekmezler. Genel olarak bitki tohumları, bitki kökleri, böğürtlen, armut, çimen, balık ve mantarla beslenirler. Balık, solucan, kurt ve böcekleri avlamayı severler. Bal toplamaktan hoşlanırlar.

Ormanın ve Dağların Yalnız Efendisi

Bozayı yalnızlığı seven ve tek başına yaşamaktan hoşlanan bir hayvandır. Ormanın ve dağların efendisi gibi yaşamaya alışan bu hayvanlar, insanlar ile iyi anlaşır. Ama yavrusu varsa ya da yaralanmışsa o zaman insanlar için oldukça tehlikeli olabilirler.

Şimdi Uyku Vakti!

Kış mevsimi gelince ayılara "iyi uykular" demek gerekir. Çünkü ayılar 5 ile 7 ay boyunca kış uykusuna yatar. Uykuya dalmadan önceki 2-4 aylık dönemde her gün bir kilo alabilecek kadar fazla besin tüketirler. Uyurken de vücutlarına depoladıkları bu besinleri yakar ve neredeyse hiç hareket etmezler. Soğuğa ve diğer hayvanlara karşı korunaklı kaya kovukları, inler, yamaçlara açtıkları girintiler içerisinde barınırlar.

Heybetli ve Güçlü

Bozayılar; iri gövdeli, kalın postlu, küçük kuyruklu ve güçlü ayaklıdır. Heybetli görünürler ve çok güçlüdürler. Ortalama boyu 2 metre 80 santime kadar olan bir ayı 500 kilograma kadar çıkabilir. Bozayının bir pençe darbesi, bir sığırı dahi tek seferde öldürebilecek şiddettedir.

Sıcaklardan Bunalır

Bozayılar sıcak ve kurak bölgelerde yaşamayı pek sevmez. Birçok ayı türü genellikle ormanlık alanlarda, sık ağaçlıklı bölümlerde yaşar. En büyük düşmanları maalesef ki insanlardır.

Kayseri'yi Geziyoruz

Merhaba arkadaşlar! Ben Gezgin Sezgin. Bu ay İç Anadolu Bölgesi'nin güzel şehirlerinden KAYSERİ'deyiz.

Selçuklu Uygarlığı Müzesi

Sade mimarisiyle dikkat çeken külliye, 1205-106 yıllarında yapılmış. Burada 800 yıl önce akıl hastaları, su ve müzikle tedavi edilirmiş. Günümüzde bir kısmı Selçuklular ile ilgili, diğer kısmı ise tıp tarihi müzesi. Müzede çocuklar için etkinlik alanları da var.

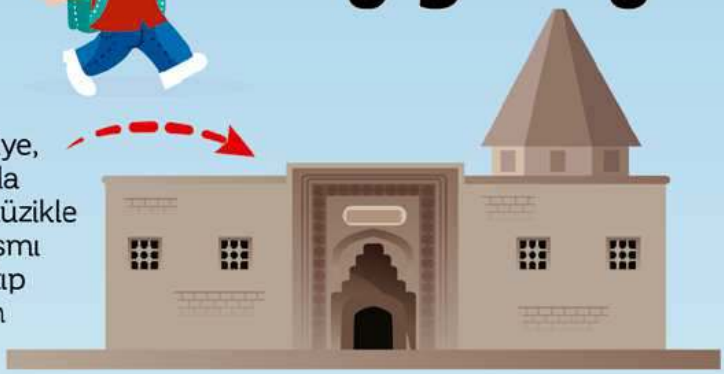

Soğanlı Vadisi

Volkanik arazilerde görülen peribacası oluşumları ziyaretçileri selamlar. Bölge ayrıca güvercinlik, mağara, barınak, kilise ve manastır olarak kullanılan kayalara sahipliği yapıyor. Bölge halkının bezden yaptığı Soğanlı bebekleri çocuklara oldukça sevimli geliyor.

Kayseri Kalesi

Şehrin simgelerinin başında gelen Kayseri Kalesi çok eski bir yapı. Bizans, Selçuklu ve Osmanlı başta olmak üzere Bizans'tan sonraki pek çok dönemde kullanılmış. İç surların önemli bir bölümü günümüze kadar ulaşmış.

Erciyes Dağı

Türkiye'nin en yüksek üçüncü dağı olan Erciyes, aslında sönmüş ama aktifleşebilecek bir yanardağ. Yüksek kesimlerinde dört mevsim kar var. Dağ, toz kara sahip olduğundan kayak meraklıları için oldukça uygun bir yer.

Hazırlayan: **Esila Öner** Resimleyen: **Servet Gürbüz**

Sultan Sazlığı Millî Parkı

Uluslararası bir öneme sahip olan bu alanda, tatlı ve tuzlu su kaynakları bir arada. Bu yüzden 400'e yakın sayıda bitki ve 300'e yakın sayıda kuş çeşidi burada bulunuyor. Afrika ile Avrupa arasındaki göçmen kuşların kullandığı iki ana kuş göç yolu Sultan Sazlığı'nda kesişiyor.

Ağırnas Yeraltı Şehri

Melikgazi ilçesinde bulunan bu yeraltı şehrinde pek çok mağara ve dehliz var. Günümüzden en az 3000 yıl öncesinden insanların oturduğu anlaşılan bir yerleşim merkezi. Ağırnas, ayrıca Mimar Sinan'ın doğduğu kasaba.

Ulu Cami

Şehir merkezindeki caminin minaresi, Kayseri'nin en eski minaresidir. Kayseri, eski bir yerleşim merkezi olduğu için çok sayıda tarihî eseri var. Camiler, külliyeler, hamamlar, çeşmeler, hanlar, çeşmeler, kiliseler ve müzeler ziyaretçilerini bekliyor.

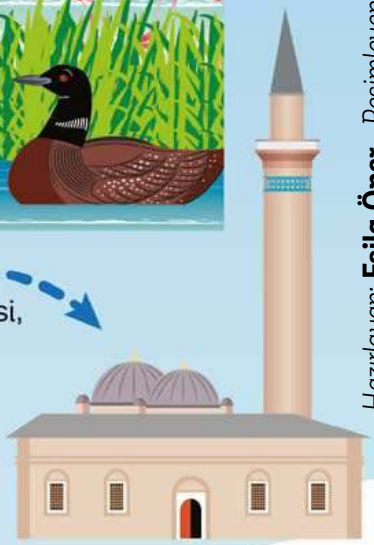

Kayseri Saat Kulesi

Cumhuriyet Meydanı'nda bulunan kule, 1906 yılında II. Abdülhamit zamanında yaptırılmış. Saat Kulesi'nin yanındaki dikdörtgen yapı ise muvakkithane yani bir saat odası. Mustafa Kemal Atatürk, Kayseri'ye geldiğinde halka hitap etmek için bu binayı kullanmış.

Döner Kümbet

Kurşunlu Camisi

Surp Krikor Lusavoriç Ermeni Kilisesi

Hunat Hatun Külliyesi

Ne Yiyelim?

Gezip dolaştıktan sonra Kayseri'de tatmanız gereken lezzetler arasında pastırma, Kayseri mantısı, yoğurt kebabı, orman kebabı, tas kebabı, kalbura bastı, içli köfte ve yağlama var.

Kayseri Pastırması

Yağlama

Kayseri Mantısı

BEN OLSAM

Yazan: **Semih Can** *Resimleyen:* **Merve Özdoğan**

Bilimsel Tuzluk

Bilimsel şeyleri seviyorum. Bu yüzden ben olsam yanardağ şeklinde tuzluk ve biberlik icat ederdim. Dışardan yanardağ görünümlü bu tuzluk ve biberliği yemeğime dökerken sanki yanardağ patlıyormuş hissine kapılacağım. Altına konulabilecek şarj aletiyle de tuz ve biberler basınçlı olarak püskürtülebilir tabii. İyi fikir değil mi?

Cüzdan Sinyali

Ben olsam icat olarak babam için bir şey yapardım. Sıklıkla cüzdanını kaybediyor. Babamın cüzdanını daha çabuk bulması için onun cüzdanına düğme koyacağım. Babamın her zaman yanında olan telefonundan cüzdanını bulmasını sağlarım.

Alptuğ Emir Güleş *(7) İstanbul*

Butonlu Yastık

Ben olsaydım geceleri rahat uyuyabilmek için sertlik ayarlı yastık icat ederdim. Kırmızı butona basınca sertleşecek, yeşil butona basınca yumuşayacak. Böylece otellerde ve misafirliklerde insanlar kendi yastığını aramadan rahatça uyuyabilecekler.

Çağan Özyer *(8) Çanakkale*

Dönüşen Ayakkabı

Ben olsam dönüşen bir ayakkabı yapardım. İçine küçük bir robot el koyardım. Bu robot el, ayakkabı yırtıldığında onu tamir ederdi veya yırtılan yerinden yeni bir ayakkabı yapardı veya onu terliğe dönüştürürdü.

Hatice Nihal Akyol *(7) Samsun*

Bilgi Makinesi

Ben olsam bilgi makinesi icat ederdim. İnsanların daha fazla bilgi öğrenmesini sağlayan bir makine, mükemmel olurdu. İnsanlara yardım ederdi. İnsanlar böyle konularda zorluk çekebiliyor. Bence bu icat, bir gün Google yerine geçebilir.

Zeynep Sezer *(11) İstanbul*

Süper Akıllı Kalem

Bazen resim yaparken çok yoruluyorum. Ben olsam sesle çalışan kalem yapardım. Söylediğim şekilleri kendi çizecek. Söylediğim harfleri ve sayıları yazabilecek renk renk kalemler yapardım. Bütün arkadaşlarıma da birer tane hediye ederdim.

Yusuf Bahadır Ayar *(6) Sakarya*

Kar Yağdıran Küre

Ben olsam bir kar küresi yapardım. Kar yağmayan yerlerdeki anne babalara verirdim. Onlar da çocuklarına verirler. Böylece çocuklar küreyi salladıklarında bulundukları yere kar yağar. Onların mutlu olmasını sağlardım.

Gülfem Ela Erdoğan *(6) İzmir*

Ben Olsam köşemizde icatları yayınlanan bu arkadaşlarımız bizden çok güzel birer kitap kazandılar. Tebrik ederiz.

SEN OLSAN...

Peki sen olsan ne hayal ederdin? Neleri tasarlamak isterdin? İlginç, komik, akıl almaz ve parmak ısırtan icatlarınızı adresinizle birlikte bize yazın. Dergimizde icadı yayınlanan arkadaşlarımıza sürpriz hediyelerimiz var. Bekliyoruz... Adresimiz: dergi@minikagodergi.com.tr

RENKLİ ÇİZGİLERLE KÜÇÜK KARA BALIK

Küçük Kara Balık, farklı çevirmenler tarafından Türkçeye çevrildi ve ülkemizde ilk kez 1975 yılında basıldı. Kitap, annesiyle birlikte kayalık dağdan çıkan ve vadi boyunca akan derede yaşayan meraklı bir balığın hikâyesini anlatıyor. Özgür denizlere ulaşma hayali kuran ve yaşamına anlam katmak isteyen bu cesur balığın macerasına güzel resimlerle süslenen sayfalar arasında katılmaya ne dersiniz?

Samed Behrengi (Resimleyen: Reha Barış), Küçük Kara Balık, Turkuvaz Kitap, 56 sayfa, turkuvazkitap.com.tr

MACERALI KODLAMA

Çocuklara kodlamanın temel mantığını fantastik bir kurgu içinde öğretmeyi başaran bir kitap Oz Yazılımcısı. Her şey büyüyünce yazılımcı olmak isteyen Dorothy'nin, o ilginç gözlüğü takmasıyla başlıyor. Dijital bir fırtınaya yakalanan Dorothy, bir yazılım dünyası olan Ozcraft'a hapsoluyor. Evine geri dönebilmesi için Zümrüt Şehri'nde yaşayan Oz'a ulaşması ve ondan dönüş yolunu öğrenmesi gerekiyor. Geri dönmesinin ise tek yolu var; yazılımı öğrenmek! Kitap, kodlama mantığını merak eden 8 yaş ve üzerindeki herkese fantastik bir macera sunuyor.

Nisa İnci (Resimleyen: Büşra Çakmak), Oz Yazılımcısı, Taze Kitap Yayıncılık, 192 sayfa, tazekitap.com

BU MASALLARI DİNLEYİN

Özgün sanat masalı edebiyatımızın seçkin örneklerini sunan yazar Mevlâna İdris'in yeni yayınlanan kitabı Küçükken Dinlemediğim Masallar, toplam altı farklı masaldan oluşuyor. Her biri oldukça muzip ve şaşırtıcı olan masallar; Dokuz Düğmeli Adam, Hipnozcu Kedi, Tersine Adam, Sessizlik Torbası, Dünyanın En Uğur Böceği ve Profesör Haşır Huşur isimlerini taşıyor. Çocukların hayal güçlerini tetikleyen bu masallar tam size göre!

Mevlâna İdris (Resimleyen: Eren Dedeleroğlu), Küçükken Dinlemediğim Masallar, Uçan At Yayınları, 96 sayfa, ucanat.com.tr

MUZİP VE GİZEMLİ SERİ

Gizemli polisiye kitaplarından hoşlanır mısınız? Tanıttığımız bu üç kitaplık seri, Yatılı Bolbadim Koleji öğrencilerinin okul koridorlarından farklı kentlere uzanan heyecan dolu maceralarını anlatıyor. Seri, polisiye ve fantastiğin gizemleriyle örülü. Çarpıcı karakterleri, gizli örgütler ve kovalamacalarla dolu sürükleyici kurgusu ve muzip diliyle çocukları eğlenceli ve yüksek tempolu bir yolculuğa çağıran serideki kitaplar; Kaya Çıkmazı'ndaki Okul, Batık Şehrin İşareti ve Kıyamet Kapısı isimlerini taşıyor.

Aslı Tohumcu, Bolbadim Günlükleri (3 kitap), Can Çocuk Yayınları, 192 sayfa, cancocuk.com

25 Yıldır
EĞLENCENİN
RENGİ
CAPITOL
#RenginiBulduğunYer

YAPTIM OLDU

Kutlu Yü

Ümit Sung
İstanbul

Atlas Gök
İstanbul

Fatih Malkoç *(9) Düzce*

Ömer Öztürk *(7) Yozgat*

Defne *(7)* - Emir Efe *(10)*
Çamuz *Antalya*

Hüsün Hüseyin Kocakaya
(10) Karaman

Haydi MUTFAĞA

Hazırlayan: **Behiye Betül**

Bir lezzet patlamasına hazır mısınız? O hâlde hemen kolları sıvayıp vişneli yanardağ yapmak için harekete geçelim.

VİŞNELİ YANARDAĞ

- 1 yumurta
- Yarım çay bardağı toz şeker
- Yarım çay bardağı sıvı yağ
- Yarım çay bardağı yoğurt
- 1 çay bardağı un
- Yarım paket kabartma tozu
- 1 yemek kaşığı kakao
- Karton bardak
- **Lav için:** Yarım su bardağı vişne suyu, 1 tatlı kaşığı şeker, 1 tatlı kaşığı nişasta (Tüm malzemeleri bir tavada karıştırıp pişirelim.)

Vişneli Yanardağ

1 Yumurta ve şekeri çırpalım. Sıvı yağ ve yoğurdu ekleyip tekrar çırpalım.

2 Un, kakao ve kabartma tozunu da ekleyip karıştıralım. Karton bardaklara kek hamurunu döküp 160 derecede 25-30 dakika pişirelim.

3 Pişen kekler, iyice soğusun. Daha sonra karton bardakların kenarlarından aşağı kadar dikkatlice kesip kekleri çıkaralım. (Kekler tam soğumazsa bardağa yapışıp düzgün çıkmazlar.)

4 Kekin üstünden yanardağ lavlarının akacağı ufak bir çukur açalım.

5 Lavı akmasını istediğimiz şekilde kaşıkla kekin üzerine dökelim.

Afiyet olsun...

"HIZLI OLAN DEĞİL, AKILLI OLAN KAZANIR"

Millî motosiklet pilotumuz Can Öncü, geçtiğimiz günlerde İspanya'da düzenlenen 2018 Moto3 Dünya Şampiyonası (Grand Prix)'nda birinci oldu. Motosiklet tutkunu olan arkadaşımız henüz 15 yaşında...

"Hızlı olan değil, akıllı olan kazanır" diyen Can Öncü, kariyerine 2011 yılında başlamış. Ancak motosiklet ile tanışması daha küçük yaşlarda. Kendisi o zamanı şöyle anlatıyor: "İkiz kardeşim Deniz ve ben dört yaşımızdayken babam bizi okuldan almaya gelirdi. Orada bir kırtasiyeci vardı. O kırtasiyecide küçük bir motor vardı. Ben ve kardeşim o motorun üstünde oturur ve sürmeye çalışırdık. Bir gün babam bunu gördü, hoşuna gitti. Babam, biz dört yaşımızdayken bize doğum günü hediyesi olarak iki motosiklet aldı. Motosikletle tanışmamız böyle gerçekleşti."

Pistlerde rüzgâr gibi esen Can'ın örnek aldığı isimler, Kenan Sofuoğlu ve Toprak Razgatlıoğlu... En büyük hedefi ise bu yarışların en üst kategorisi olan Moto GP'de şampiyon olmak.

Genç arkadaşımız, İspanya'da kazandığı şampiyonlukla ilklere de imza attı. Moto GP kategorilerinde yarış kazanan en genç yarışçı, Moto3 tarihinin en genç yarışçısı ve Moto GP kategorilerinde yarış kazanan ilk Türk oldu. Can'ı başarılarından dolayı tebrik, bize yaşattığı gurur için teşekkür ediyoruz.

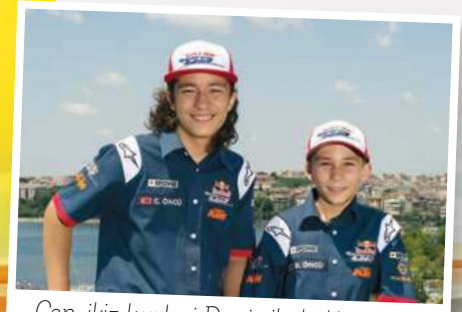

Can, ikiz kardeşi Deniz ile birlikteyken...

İllüstrasyon: **Saadet Ceylan**

Kardan Adamı Ağlatan Masalcı

Yaşlı bir kadın
Dinlemiş Andersen'i*
Çocukken
Arkadaşlarına
masal anlatırken

"Bir gün gelecek" demiş
"Doğduğun şehir
Anılacak seninle."

Haklı çıkmış yaşlı kadın
Öyle içten yazmış ki
Andersen dedemiz masalları
Kar üstünde
Kibrit yakarak ısınan
Kibritçi Kız Masalı
Ağlatır
Kardan adamı bile

Kışlarımız gibi
Uzundur masallarımız
Uyumadan önce
O kadar çok
Masal dinleriz ki
Sabah uyanınca
Yaşamış gibi
Anlatırız her birini
Bahçemizdeki ağaçlara

Mustafa Ruhi Şirin

*Danimarka'nın Odense şehrinde doğan dünyanın en tanınmış masal yazarı Hans Cristian Andersen (1805-1875).

Rüzgar'ın yeni yıl hediyesi D&R'da

Kitaptan müziğe, filmden elektroniğe, oyundan kırtasiyeye...
Yeni yılda herkes için binlerce çeşit hediye
D&R Mağazaları ve dr.com.tr'de!

DRDunyasi | DR_dunyasi | dr_dunyasi | dr.com.tr |

D&R MUSIC BOOK STORE
www.dr.com.tr

KELEBEKLER ARASINDA EĞLENCELİ BİR GEZİ İÇİN KONYA'YA DAVETLİSİNİZ

Kelebek Bahçesi | Çiçek Bahçesi | Macera Kulesi

KONYA TROPİKAL
KELEBEK BAHÇESİ
www.konyakelebeklervadisi.com

/konyatkb

SELÇUKLU BELEDİYESİ

www.selcuklu.bel.tr 444 99 19 /SelcukluBel